

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelk: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglašje iz Italije in
inosenstvo: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lir.

Uredništvo:
Ljubljana — Puccinjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo.

Englisch-kanadische Angriffe nördlich Arras zusammengebrochen

Panzerkämpfe im Raum nördlich Mons — Brester Helden- kampf — Vom Arno abgesetzt — Feindliche Durchbruchs- versuche zwischen Bug und Narew aufgefangen

Führerhauptquartier, 4. Sept. DNB. Das
Oberkommando der Wehrmacht gibt be-
kannt:

Nordwestlich Arras wichen unsere Trup-
pen vor heftigen feindlichen Angriffen
einige Kilometer nach Norden aus. Weiter-
e Angriffe der Engländer und Kanadier
brachen nördlich Arras vor unseren Sperr-
riegeln zusammen. Im Raum nördlich
Mons sind heftige Kämpfe mit feindli-
chen Panzerkräften im Gange. An den
Westhängen der Ardennen und an der
Maas südöstlich Sedan wiesen unsere
Truppen zahlreiche feindliche Angriffe ab.
Die Verteidiger von Brest zerschlugen
auch gestern wieder alle von stärkstem
Artilleriefeuer, Panzern und Luftstreit-
kräften unterstützten Angriffe der Nord-
amerikaner. Der Feind hatte besonders
durch das zusammengefasste Abwehrfeuer
unserer Marineflak und Heereskisten-
batterien hohe blutige Verluste. Örtliche
Einbrüche im Festungsvorfeld wurden im
Gegensatz nach hartem Kampf abge-
gellt.

Im West- und Mittelabschnitt der italie-
nischen Front setzten sich unsere Divi-
sionen vom Arno ab. Nachstossende feindli-
che Aufklärungsverbände wurden blutig
abgewiesen. Im adriatischen Küstenab-
schnitt griff der Feind auch gestern mit

neu herangeführten Kräften unter stärk-
stem Materialeinsatz an. Unsere Truppen
verteilten in verlustreichen Kämpfen die
feindlichen Durchbruchsversuche.

In den Süd- und Ostkarpaten scheiter-
ten sowjetische Angriffe. Im Weichsel-
brückenkopf westlich Baranow wurde ge-
stern wieder heftig gekämpft. Nördlich
Warschau blieben schwächere Angriffe
der Bolschewisten erfolglos. Zwischen Bug
und Narew griffen die Sowjets erneut un-
ter Einsatz massierter Infanterie- und
Panzerkräfte sowie starker Schlachtflie-
gerverbände an. In schweren Kämpfen
wurden die feindlichen Durchbruchsversu-
che unter Abschuss von 35 Panzern durch
Gegenangriffe aufgefangen.

In Litauen und Estland scheiterten meh-
rere örtliche Angriffe der Bolschewisten.
Schlachtflieger vernichteten auf einem
russischen Flugplatz erneut 15 abge-
schossene Flugzeuge und beschädigten zahl-
reiche weitere. Zwei Flugzeughallen und
ein Betriebsstofflager wurden zerstört.

Feindliche Bomber führten gestern im
Schutz der Wolken Terrorangriffe gegen
Mannheim und Ludwigshafen. Feindliche
Jagdflieger stiessen nach West- und Süd-
westdeutschland vor und verletzten mehr-
fach schweizerisches Hoheitsgebiet.

Ogromna škoda v Londonu zaradi „V 1“

Zeneva, 4. sept. Ogromna škoda, ki so jo
utrpela zaradi obstreljevanja z »V 1« po-
slopja v Londonu, zadeva po vesti »News
Chronicle« predvsem britansko višje plem-
stvo, ki mu pripada največji del teh stavb.
Po angleških običajih je dalo plemstvo lon-
donske hiše, predvsem poslovne stavbe, za
99 let v zakup, tako da mora nositi vso
oklado zakupnik, dočim dobiva zakupnino in
vse prejemke še nadalje zemljiški lastnik.
Vlado so ponovno pozvali, naj odpravi to
nepravilno stanje, vendar je po vesti lista
odklonila vse te želje z opozorilom na »bolj-
še čase, ko bo mogoče izgube, nastale z
bombardiranjem, zopet popraviti s primer-
no ureditvijo zakupnin. Angleška vlada se
smatra pač še vedno za trgovsko zastop-
stvo angleške plutokracije.

Trpljenje rumunskega naroda za izdajstvo kralja

Berlin, 4. sept. Iz Rumunije došle vesti
potrjujejo, da so pričeli boljševiki z zhi-
ranjem prvega dela 1.4 milijona rumunskih
delavcev, ki bodo morali na delo v Sovjet-
sko zvezo. Tukajšnji tisk komentira danes
gornje dejstvo. »Deutsche Allgemeine Zei-
tung« piše, da mora rumunski narod trpeti
za izdajstvo svojega kralja in njegove
dvorne klike ter nositi posledice tega de-
janja. Njegovi vojniki, ki so se vdali boljševi-
kom, postajajo na pohodu v ujetništvo žr-
tve podlih zahrbtnih umorov, za delo spo-
sobni moški pa morajo na tiako v najbolj
oddaljene pokrajine Sovjetske zveze. Dvom-
ljivo je, če bodo sploh še kdaj videli svojo
domovino. Primer odpeljanih Litvancev,
Latvijcev in Estoncev govori vse preveč
jasno. — »Völkischer Beobachter« pripo-
minja, da čaka delavce, ki bodo odšli v
Sovjetsko zvezo, žalostna usoda brezupne-
ga izgnanstva v Sibirijo. Izdajalci, ki so
krivi te žalostne usode svojih rojakov, se
zavedajo, da se je s tem trpljenjem pričel
še začetek grozne bodočnosti. List za-
ključuje: »Te žrtve, te bolečine in te rane
bodo stale rumunski narod v kratkem mno-
go več kakor pa, ako bi v skladu z dano
besedo nadaljeval svoj odpor. Ko bo ne-
mško orožje nekoč doseglo zmago, bodo podli
izdajalci prekasno spoznali, da so napačno
špekulirali.«

Madžarska za svojo obrambo

Budimpešta, 4. sept. Ob šesti obletnici
pričetka vojne piše list »Hefő«: »Sedaj,
ko je dosegel sovražnik meje Madžarske,
se madžarski narod šele prav zaveda svojih
sil. Mnogo ljudi je na Madžarskem kljub
vojni živel udobno in brezskrbno
življenje. Mnogo gospodov je korakalo
okrog z monoklom, mnogi ljudje, ki niso
hoteli delati, pa so se udeleževali na čr-
ni borzi in zbujači videz, da nima Madžar-
ska prav ničesar skupnega z vojno. Blži-
na nevarnosti pa poziva madžarski narod
k strnitvi vseh sil. Predvsem je treba, ka-
kor je poudaril min. predsednik, ustvari-
ti soglasje med boljševim in domovino. Le
tako se bo Madžarska s svojimi 14 milio-
ni lahko obdržala in branila svoje meje
celo proti največji premoči.«

Delo hrvatskih železničarjev

Zagreb, 4. sept. V zvezi z razgovori za-
stopnikov nemških in hrvatskih železnice
je povabil nemški poslanik k sebi nemške za-
stopnike in vodilne osebnosti hrvatskih že-
leznic. Ob tej priliki je dejal: »Spominjam
se izrednih naporov in preizkušene zvesto-
be osebja hrvatskih državnih železnice ter
zato sprejemam hrvatske železničarje za
prav posebnim občutkom tovariške poveza-
nosti in hvalečnosti. Ves nemški narod
stoji danes v izrednem naporu vseh svojih
sil za končno zmago. Z veseljem vidimo,
da stoji hrvatski narod ob njegovi strani
kot enakovreden tovariš.«

Hrvatska ob strani Nemčije

Zagreb, 3. sept. Novi vojni minister vi-
ceadmiral Steinfel je izjavil o priliki svo-
jega imenovanja na to odgovorno mesto
nekemu hrvatskemu novinarju, da ga je
Poglavnik imenoval za ministra, da bi str-
nil vse sile za nadaljevanje pričetega boja
na najuspešnejši način. Poudaril je, da je
bila Hrvaška z Nemčijo v dobrih časih in
da bo tudi v težkih vztrajala zvesto ob
njeni strani. Sedaj se obnesejo le pošten
in trdni značaji, ki nadaljujejo pričet
ravno pot. Hrvatska veruje v zmago nem-
škega zavezniškega orožja.

K atentatu na generala Girauda

Zeneva, 4. sept. General de Gaulle, ki
meni, da je s svojim prihodom v Pariz do-
bi vladno oblast in ki je že sestavil alžir-
skemu odboru odgovorjajočo vladno, smatra
očividno, da je prišel trenutek, ko se lahko
dokončno osvobodijo svojega starega tekme-
ca generala Girauda. Le tako moramo gle-
dati na atentat, ki je bil po vesti »Exchan-
ge Telegraph« te dni izvršen proti ge-
neralu Giraudu. Neki senegalski stražnik je
pred Giraudovo vilo v Mostaganemu pri
Oranu streljal na generala in ga ranil. Kro-
ga je prebila obe generalovi lic, vendar
ni ranila jezika. Računajo, da bo Giraud,
ki so ga odpravili v bolnišnico, ozdravel
najkasneje v 14 dneh. — Nohenege dvoma
ni, da je ravnal atentator po nalogu de-
golistov. De Gaulle je bila Giraudova pro-
ti-boljševiška in protikomunistična politika
vedno trn v peti pri njegovi boljševikom
prijazni politiki in je bilo zato pričakovati,
da se bo poizkušal čimprej znebiti svojega
nadležnega kritika in nasprotnika.

Anglija in ameriški gospodarski imperijalizem

Stockholm, 4. sept. Dočim izpodriva ame-
riški gospodarski imperijalizem Angleže
postopno z vseh njihovih prekomorskih po-
stopank, so se v Angliji po večmesečnih de-
batah končno le odločili, ne sicer za osno-
vanje odbora za preiskavo izvoza, temveč
za to, da bodo nanj obrnili pozornost. Ta
odbor naj bi proučeval predvsem razmere
na prekomorskih tržiščih in predlagal pri-
merne ukrepe za ohranitev britanskega
vpliva. Nekam počasen postopek!

Angleško-kanadski napadi so se zrušili severno od Arrasa

Oklopniški boji na področju severno od Monsa — Junaški boj Bresta — Odmaknitev od Arne — Prestreženi sovra- znikovi probojni poizkusi med Bugom in Narevom

Führerjev glavni stan, 4. sept. DNB. Vr-
hovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:
Severnozapadno od Arrasa so se odmak-
nile naše čete pred silnimi sovražnikovimi
napadi nekaj kilometrov proti severu. Na-
daljnji napadi Angležev in Kanadčanov so
se zrušili severno od Arrasa pred našimi
zapornimi postojankami. Na področju se-
verno od Monsa so v teku silni boji s so-
vražnikovimi oklopniškimi silami. Naše čete
so odbile številne sovražnikove napade ob
zapadnih obronkih Ardenov ter ob Maasi
južnovzhodno od Sedana.

Branilci Bresta so tudi večerj zopet raz-
bili vse ameriške napade, ki so bili pod-
prti z najmočnejšimi topniškimi ognjem,
oklopniki in letalskimi silami. Sovražnik je
utrpel posebno zaradi osredotočenega ob-
rambnega ognja našega mornariškega pro-
tiletalskega topništva in obalnih baterij
vojske, velike krvave izgube. Krajevni vdo-
ri v predtrdnjasko območje so bili zaje-
zeni v protinapadu po trdem boju.

V zapadnem in srednjem odseku itali-
janskega bojišča so se odmaknile naše di-
vizije od Arna. Sovražnikovi izvidniški od-
delki, ki so pritiskali za nami, so bili krva-
vo odbiti. V jadranskem obalnem odseku je
sovražnik tudi večerj napadel z novimi si-

lami in največje uporabe gradiva. Naše
čete so v izgub polnih bojih preprečile so-
vražnikove probojne poizkuse.

Na južnih in vzhodnih Karpatih so se iz-
jalovili sovjetski napadi. Na predmostju ob
Visli zapadno od Baranova so se večerj
zopet bili silni boji. Severnovzhodno od
Varšave so bili brezuspešni šibkejši boljševi-
ški napadi. Med Bugom in Narevom so
sovjetske čete ponovno napadle z uporabo
močnih pehotnih in oklopniških sil ter mo-
čnih oddelkov bojnih letal. V težkih bojih so
bili s protinapadi prestreženi sovražnikovi
probojni poizkusi ter uničenih 35 oklop-
nikov.

V Litvi in Estonki se je zrušilo več kra-
jevnih boljševiških napadov.

Bojni letalci so uničili na nekem rumun-
skem letališču na zemlji ponovno 15 letal
ter poškodovali več nadaljnjih. Razrušeni
sta bili dve letalski lopi in eno skladišče
pogonskega goriva.

Sovražnikovi bombniki so izvedli večerj
v varstvu oblakov teroristične napade na
Mannheim in Ludwigshafen. Sovražnikovi
lovski letalci so prodrli do zapadne in juž-
nozpadne Nemčije ter večkrat preleteli
švicarski zračni prostor.

Hudi boji v Italiji

Berlin, 3. sept. Sedmega dne angloameriške
veleofenzive na jadranskem bojišču je pričel
sovražnik že zgodaj jutraj najprej brezupne
napade, dopolne pa je privedel sveže sile,
s katerimi je v opoldanskih urah na široki črti
nadaljeval napad. Prvi sunek je bil po hudem
bojnebnem ognju in silnem bombardiranju s ki-
kimi 50 oklopniški južozap. od Saludecija. Ze
pri prvem napadu so uničili nemški oklopniški
lovci 8 bojnih voz. Obrambni oženj in siloviti
protinapadi so sovražnika končno ustavili. Na-
to je poizkušal nadaljevati napad dalje proti
severnozapadu in s pokretom v obliki klešč
iztrgati iz nemškega bojišča nko višino. Gre-
nadirjev ponovni sunek ni spravil iz ravno-
težja. Prav ob blizu so streljali na prihajajo-
če oklopnike, katerim so s protiooklopniškimi to-
pništvom in sredstvi za boj iz bližine razbili
glavo njihovega klina. Kakih 12 razbitih orja-
kov je obitalo v skalnatih dolinah.
Dale proti vzhodu so poizkušale mešane bri-

tansko-kanadske enote, da bi z močnimi sun-
ki razširile dopolne dosežen vdor. V obrambi
pred več ur neprestano napadajočo pehoto in
pred napadom sovražnikovih oklopniških sil
so uničile nemške čete nad 30 sovražnikovih
oklopnikov. Tudi pronoč niso težki boji po-
pustili. V dveh dneh je izgubil sovražnik ob
reki Fogliji skupno nad 100 oklopnikov, ne
da bi dosegel kaj drugega kakor krajevni
vdor pri Saludeciju.

Z vzhodnega bojišča

Berlin, 3. sept. Velika boljševiška ofenziva
na severnem in srednjem vzhodnem bojišču
se je izjalovila. Sovjetske čete so jo zaenkrat
prekinile ker so jih k temu prisilile velike iz-
gube in ker so jih na krilih vsega bojišča — v
Rumuniji in Finski — vabili cenejši uspehi.
Na jugu vzhodnega bojišča se je nadaljeval
boljševiški naval na karpatske prelaze.

Težki Mikolajczykovi očitki Moskvi Sila je začela zasenčati pravičnost

Zeneva, 3. sept. Poljski begunski min. pred-
sednik Mikolajczyk je podal po londonskem
radiju presenetljivo izjavo, v kateri je še en-
krat pojasnil zgodovino kapitulacije pred Mo-
skvo, h kateri so prišli londonski begunski
odbor njegovi angleški in ameriški prijatelji.
Mikolajczyk, ki je imenoval svoja razkritja
predvidno »razjasnitev nesporazumov«, je pri-
čel svoja izjavljanja z ugotovitvijo, da izgubljaj
atlantska lista vedno bolj svojo vrednost,
čim bolj se bliža vojna h koncu, ter je iz-
razil bojazen, »da bo moč zasenčila pravič-
nost«.

Po večkratni zagotovitvi, da je Poljska pri-
pravljena »hoditi po poti prave demokracije«,
je zanikal Mikolajczyk sovjetsko-poljskemu
odboru pravico, da bi govoril v imenu Polj-
ske, ker zastopa le majhen del poljskega na-
roda. Zato je sovjetski vlad: posebno močno
očital, da je za njegovim hrbtom sklenila do-
govor s poljsko-sovjetskimi odborom, in sicer
takrat, ko se je iz Moskve vračal v London.
Tako je bil postavljen pred popolnoma nova
dejstva in prisiljen, da »zdelo nov program,
ki stremi po ohranitvi popolne poljske suve-
renosti in ki je navdahnjen z željo po usta-

ritvi prijateljskih odnosov med Poljsko in
Sovjetsko zvezo.

Stockholm, 3. sept. Londonski »Times« se
v dveh člankih zopet obsežno bavi s Poljsko
in dokazuje z svojimi izjavljanji, da imajo v
Londonu za Poljske le en sam svet, namreč
popolno podreditve Sovjetski zvezi. Očividno
hoče list, ki ima z vlado dobre zveze, Polja-
kom še enkrat povedati, naj od Anglije ne
pričakuje nlike podpore.
»Times« meni, da je treba spor med lon-
donskim izseljeniškim Poljaki in poljskim
sovjetoj vsekakor odstraniti ter da ga ne
smejo smatrati za nepremostljivega. V ostalem
obzaruje »Times«, ker sta se odločili vladi
Anglije in Zedinjenih držav priznati poljske
upornike za redne čete, zlasti, ker so ti polj-
ski uporniki v svojih izjavah »nasproti Moskvi
zelo hud«. To je sovjetske oblasti ne raz-
umljivo ogorčilo. Angleži in Američani bi
se morali zavedati, »da je mir na vzhodu od-
visen od stališča sovjetske vlade in da »vme-
šavanje zapadnih sil v poljsko vprašanje« Po-
ljakom ne more pomagati.

»Times« stoji na stališču, da ne sme biti
nikakih ovir za sporazum med londonsko be-
gunko vlado in poljsko-sovjetskim odborom
in je zato mnenja, »da se morajo nekateri
ljudje v interesu narodne čednosti sami
umakniti iz javnega življenja«.

Eichenlaubträger Generaloberst Rendulic, Oberbefehlshaber einer deutschen Armee an der Front im Osten, besuchte einen Ab- schnitt der Waffen-SS

Aufn.: Runge/Atlantic

Generalni polkovnik Rendulic,

imetnik odlikovanja s hrastovim listom,
poveljnik neke nemške armade na vzhodni
fronti, na obisku v nekem frontnem polo-
žaju SS v orožju.

Obrambni boji na zapadnem bojišču Prítisk proti belgijski meji — Brezuspešen naval na Brest Energični protinapad v južni Franciji

Berlin, 4. sept. Na zapadnem bojišču so se
boji v soboto še bolj ponesli na severno fran-
cosko območje ozemlje. Nemške čete so se
deloma na široki črti, deloma pa kot samo-
stojno operativno skupino žilavo upirale. Po-
novno so morale opustiti uspešno branje za-
porne postojanke, ker so morale najprej uni-
čiti za njihovim hrbtom delujoče teroriste.
Boji, ki so valovali sem in tja, so bili hudi in
polni izgub.

Berlin, 4. sept. Z zaokrenitvijo bojišča v
smerni proti severni francoski meji je narasla
nevarnost za nemška mornariška oporišča ob
obeh straneh izliva Somme. V vodovju za-
padno od Boulogna so Britanci že več dni
prežali, da bi z izredno močnim osredotoče-
njem lahkih pomorskih enot in bombniških
jast skupno z doverskimi daljnostrelnimi bate-
rijami preprečili preložitve nemških čistilnih
in predstražnih čolnov. Že prejšnjega dne so
nemške obalne baterije uspešno obstreljevale
sovražnikove topniške postojanke pri Douvre.
To je olajšalo akcijo, ki je bila izvršena v
noči na soboto. Uspeh, ki so si ga izvajeval
lahke nemške pomorske enote, pomeni za
sovražnika občuten udarec. Niti s svojimi po-
morskimi silami niti s številnimi bombniki in
daljnostrelnimi topovi ni mogel preprečiti
Nemcem prevoza po Rokavskem prelivu.

Berlin, 3. sept. Ob obali Rokavskega
preliva so obstreljevale težke nemške mor-
nariške baterije v noči na 2. septembra
nad dve uri angleška pristaniška mesta
Ramsgate, Folkestone, Deal in Dover. Isto-
časno so obisipale nemške baterije s svo-
jim ognjem sovražnikove topove pri St.
Margrethu, ki so poizkušali napasti neko
nemško spremljavo. Nemci so zadeli britan-
sko baterijo ter prisilili več topov k
molku. V Douvre so nastali obsežni požari.
Ko so izstrelile nemške baterije nad sto
salv najtežjega kalibra, so streljanje opu-
stile.

Berlin, 4. sept. V nedeljo je bilo težiše
obrambnih bojov na zapadu na francosko-
belgijskem ozemlju. Ob izlivu Somme so
odbile nemške čete napade kanadskih čet
z juga ob obeh straneh Abbevilla. Nato so
med Authiem in Lisom zgradile zaporno
črto, ki so jo napadali zaman naskakovali.
Ko so Britanci spoznali brezuspešnost svoj-
jih naporov, so pritiskali proti severovzho-
du in povečali svoj pritisk na belgijsko me-
jo. Med stalnimi letalskimi napadi vzdolž
glavne ceste in z oklopniškimi sunki so na-
predovali proti vzhodu, pri čemer so odprli
belgijski teroristi, ki so bili oboroženi z
množestvenim odmetom streljivo, pušk in
municije, tipajočim oklopniškim klinom tu-
di stranske ceste. Istočasno je razvil na-
sprotnik močno aktivnost proti mestnemu
trikotni Valenciennes—Mons—Maubeuge.
— Proti severovzhodu je zabil v Belgijo oklop-
niški klin, z drugim pa je udaril vzdolž ob
Sambri. Ogorčeni boji proti sovražniku, ki
polagoma napreduje, so v teku ob številnih
prelivih med Dandro in Sambro. Tudi tu
so se nemške čete včasih v majhnih in sa-
mostojnih operirajočih skupinah, včasih pa
v širokih zapornih formacijah žilavo upi-
rale, dočim je poizkušal nasprotnik z bom-
biškimi oddelki, ki jih je uporabljal na raz-
nih težkih, razbiti zaporne črte ter pre-
prečiti izgraditev nemških obrambnih po-
stopank.

Sovražnikov klin, ki je prodril severno od
Charlevilla, ima nalogo, da zavaruje pred-
vsem napad na severno belgijsko ozemlje
pred protinapadi z juga. V tem odseku so
se nemške čete korakoma odmaknile ter
sovražnika prav tako krvavo odbile kakor
v širokem, južno od Sedana vzdolž Meuse
zraženem zapornem sistemu. V vdorno
področje ob Meusi so privedli Američani
nove sile ter so tipali proti Lotarinski kot-
lini. Pri Longwyju, Pont-a-Moussonu in
Toulou je prišlo do ogorčenih bojov, ki še
trajajo.

V Bretagni so Američani po silovitih
bombardiranjih obnovili s štirimi divizijami
svoj napad na Brest. Glavni pritisk je bil
usmerjen proti zapadnemu delu trdnjave.
Tu so Nemci odbili nasprotnika in mu za-
dali zelo velike izgube. Pred odsekom ene
same čete oklopniških lovcev je obležalo
nad 130 padlih Američanov, kar nam priča
o težkih krvavih izgubah nasprotnika. V
teku dneva je sovražnik začasnno preloži-
težišče v severni odsek, pa tudi tu ni imel
uspeha. Nekaj manjših vdorov so Nemci
postranili ali zavrnili z energičnimi proti-

napadi. Od tedaj naprej se neprestano po-
navljajo letalski napadi.

V južni Franciji so se načrtno nadalje-
vali pokreti nemških čet vzdolž Saone. Ob
zapadnem robu Jure prodirajoči Američa-
ni najbrže niso bili pripravljeni na ogorče-
no nemške protinapade, s katerimi so bili
Nemci severnovzhodno od Chatillona zgra-
bili ameriške sile, ki so prodirale proti
vzhodnemu boku nemških čet, in so jih po-
polnoma razbili. Tudi poizkusi francoskih
teroristov, da bi ogrozili nemške zaščit-
nice, so se izjalovili na minskih poljih in
vsled protinapadov.

Boji za Brest

Berlin, 4. sept. Po ponovnem bojnebnem
ognju metal granat in težkih topov ter
med stalnim bombardiranjem svojih letal
z obnovili Američani v nedeljo veleno-
pade na trdnjavo Brest. Tokrat so s treh
strani koncentrično navajali na zunanjo
oporišča in utrdbe. Nemško obalno in pro-
tiletalsko topništvo sta razbila napadajo-
če bataljone. V ogorčenih bojih so zaje-
zile nemške čete dva manjša vdora v
vzhodnem pasu utrdb.

V južni Franciji

Berlin, DNB. Čeprav so Amerikanci na-
daljevali svoje napade na dolini Rhone, na
področju Valence ter v dolinah Isere in
Drome je glavni nemški oddelek uspe-
lo, da je že dosegla področje severno in se-
vernozapadno od Lyona. Slabše ameriške
oklopniške sile, ki prodirajo proti Lyonu,
niso mogle premagati nemških postojank
na področju Bourgoina. Na francosko-ita-
lijanskem območnem področju ni prišlo do
bojev.

Velike izgube britanskega letalstva

Berlin, 3. sept. Izgube britanskih bomb-
niških oddelkov pri svojih strahovalnih na-
padih na Königsberg in Stettin v noči na
30. avgust so se zvišale po naknadno do-
spelih poročilih na 61 štirimotornih britan-
skih bombnikov. 7 sovražnih letal pa
je padlo na švedska tla.

Letalski napadi na civiliste na Nizozemskem

Den Haag, 3. sept. V zapadni Nizozem-
ski so v petek dopoldne angloameriška le-
tala v nizkem poletu obstreljevala neki ci-
vilni avtobus. Ubila so 15 civilistov, težko
ranila 14, lažje pa 5 potnikov. Žrtve tega
napada so bile večinoma žene. Poleg tega
so večerj sovražna letala napadla s stroj-
nicami osebnih vlake in civilni avtomobilski
promet. Ubila so 19 nadaljnjih civilistov,
13 pa so jih težje ali lažje ranila.

Britanske izgube

Berlin, 3. sept. V neki uradni angleški
objavi cenijo dosedanje britanske izgube
skupno na milijon mož. Kot običajno gre
tudi tu le za delno priznanje dejanskega
stanja. V bližnji bodočnosti bodo britanske
izgube še pomembno narasle.

Španska sodba o vojnem položaju

Madrid, 4. sept. Vojaški sodalavec lista
»Hoya de Lunes« pravi, da sta red in dis-
ciplina, s katero se umikajo nemške čete na
zapadu, vsekakor občudovanja vredna.
Nemško vodenstvo obvladuje številne težave
ograjanja od zadaj in z boka prav tako
uspešno kakor gverilsko taktiko teroristov.
Umikajoči se Nemci so celo dovolj močni,
da s protinapadi vedno znova ogražajo so-
vražnikove napadalne kilne. V angloame-
riškem taboru se hvalijo, ker jim je prvič
uspešno »mojstrsko« posneti taktiko, ki jo
je uporabljalo nemško vodenstvo ob pričetku
vojne. Španski vojaški kritik je mnenja,
da se v Nemčiji vse mišljenje in snovanje
osredotoča na odločilno bitko, ki bo prišla.
V njej se bo merila količina s kakovostjo
in množica z duhom iznajdljivosti.

Degolisti divjajo

Zeneva, 4. sept. Radio France poroča iz
Pariza, da je osnoval degolistični odbor
za javno sodstvo 12 prekih sodišč, ki bo-
do takoj pričela posloovati. V Montpellieru
so obsod

Darujte oblačila!

Dne 5. sept. t. l. se bo pričela posebna nabiralna akcija oblačilnih predmetov za begunce in siromake, kakor je bilo že javljeno v dnevniki. Akcija bo izvedla Socialna pomoč in se bodo zato pri vseh prebivalcih mesta Ljubljane zglasili posebni, za to določeni nameščenci, oziroma nameščenske Socialne pomoči, ki se bodo izkazali z legitimacijo, podpisano od predsednika Socialne pomoči.

Naloga teh nabiralcev je, da obiščejo vse hiše in ugotovijo pri posameznikih, kakšne oblačilne predmete bo kdo daroval in da popišejo te predmete, vendar jih pa ne prevzamejo sami, ampak bodo to na-

knadno izvršili drugi, za to določeni organi Socialne pomoči.

Prosimo zato, da gre prebivalstvo nabiralcem na roko, da je naprej pripravi predmete, katere namerava darovati, da se bo lahko deo čimprej izvršilo. Pri prevzemu je treba oddati iste, to je popisane predmete, ne morda kakih drugih.

Z ozirom na plemeniti namen te nabiralne akcije pričakujemo čim večjega odziva na oklic gospoda prezidenta.

Ljubljana, dne 2. okt. 1944.

Predsednik »Socialne pomoči«.
Velikonja Narte, I. r.

Boji na Pacifiku

Tokio, 3. sept. V četrtek popoldne se je pojavilo nad tremi največjimi otoki Boninske skupine kakih 60 letal, ki so očito startala z nosilci letal. Japonci so sestrelili 7 letal. Sovražnik je naslednjega dne zjutraj v več valovih ponovil napade, pri čemer je izgubil 11 letal. Končno so se pred otoki pojavile vojne ladje, ki so obstreljevale japonske postojanke. Nadaljnji podrobnosti še ni.

Poročila z bojišča na južnem Pacifiku javljajo o številnih letalskih napadih na japonska oporišča na Novi Gvineji in na Celebesu. Pri svojih letalskih napadih na Rabaul je izgubil sovražnik doslej 2030 letal, 344 jih je bilo poškodovanih.

Tokio, 3. sept. Kakih deset severnoameriških letal, ki so startala z oporišč na K. t. j. skem, je izvedlo v noči na četrtek napad na Formoso. Japonska obramba je sestrelila 4 letala. Nastala je malenkostna škoda.

Nanking, 3. sept. Formacije japonskih bombnikov so napadle v noči na četrtek čunškino-kitaški letališč Ensh in pokrajini Hunanu in Suifu v pokrajini Kwang-siu. Na tleh so uničili 7 letal. Japonska letala so se vrnila nepoškodovana na svoja oporišča.

Amsterdam, 3. sept. Ameriški general Harmon je, kakor poroča Reuter, posvaril svojo deželo, naj ne veruje v skorajšnji zlom Japonske. Izjavil je, da Američani doslej še niso našli na nasprotnikovo glavno silo. Produktivna sposobnost Japonske še ni prav nič trpela, Japonska poseduje ogromno letalstvo, ki je na razpolago za boj do konca.

Tokio, 3. sept. Poročila z bojišča na srednjem Pacifiku javljajo, da je 28. avgusta do polne napadel oddelek več kot deset ameriških letal marjanski otok Rota. Poročila pravijo, da je sovražnik »izkoristil letališča na sosejdnem Guam« čepov se tamkaj boji; med ameriškim četam in japonskimi branici še nadaljuje. Na Rabaul je bil povzeta (na popre) obnovljen množičen napad. Nad 70 ameriških letal se je pojavilo nad otokom.

Brezpustnost čunškinih vajakov

Zeneva, 3. sept. Angleški tednik »John Bull« objavlja žalostno sliko o vojaki, ki jih pošilja Čungking v boj proti Japoncem. »To so sami zdravi mladi fantje,« piše kitajski dopisnik angleškemu tedniku, »kljub temu pa imajo njihovi obrazi že danes znak velikega pomanjkanja, njihovi obrazi so močno razoran z gubami in iz njihovih žalostnih trudnih oči seve brezpustnost. Oni so gotovo hrabri in pripravljeni za vsako žrtve, toda njihova prava moč je prav za prav le v njihovem nerazumljivem fatalizmu, ki jih ves preveča. Njihova plača je slaba. Navadni vojaki dobivajo na teden le par centov, rodbinske podpore jim ne dajejo, čeprav so vključeni v mladost po običajih svoje dežele že poročeni in imajo otroke.«

Ameriški letalci se poslužujejo japonskih znakov

Tokio, 4. sept. »Domei« javlja z osrednjega kitajskega bojišča: Na Kitajskem nastanjanja ameriška letala so se v zadnjem času za svoje zločinske napade zelo podlo poslužila japonskih znakov. Tipični primer se je zgodil v Juatansihu v pokrajini Hupeh, kjer so sovražnikova letala, ki so imela japonske znake, porušila številne hiše in ubila nad 40 Kitajcev.

Med Anglijo in USA

Madrid, 3. sept. Ameriški republikanski poslanik Johnson je predlagal po verit iz Washingtona, naj proglasi ameriška vlada angleškega poslanika v Washingtonu Ronald Campbella in ministra za Indijo Girlo Shankara Bajpaja za »nezaželjena inozemca«. Ta ukrep naj bi bil odgovor angleških vlad, ki je označila ameriškega poslanika v Londonu in Eisenhowerjevega političnega svetovalca Williama Phillipsa za nadležnega gosta.

Tolovajske tolpe v Srbiji razbite

Berlin, 4. sept. V razmeroma kratkem času so nemške čete in domači oddelki razbili najprej vzhodno krilo in kasneje tudi glavno proti Srbiji naperjenega tolovajskega naspada. Pri tem so utrpeli komunistični tolparji izredno velike izgube tako da je že po drugem tednu avgusta minila vsaka nevarnost za Srbijo.

Kratke vesti z vsega sveta

Madrid, 3. sept. EFE javlja, da sta poslala oba ameriška predsedniška kandidata Roosevelt in Dewey pozdravne brzojavke ameriški židovski mladini, ki zbore v Ellenville.

Lizbona, 3. sept. Morje je popolnoma preplavilo obalo in vdrl v sredo znanega portugalskega kopaljšča Spinta, kjer je uničilo mnogo ribiških hiš.

Tokio, 3. sept. Abd Ibrahim, vodja islamskega pokreta na Japonskem, je umrl v starosti 95 let v japonski prestolnici. Od leta 1908 dalje je živel na Japonskem.

Tokio, 4. sept. Japonsko društvo rezervistov je sklenilo da bo ustanovilo domobranski zbor. Vsako krajevno združenje rezervistov bo postalo od 11. septembra dalje avtomatsko ednica domobranskega zbora.

Zeneva, 4. sept. Severnoameriška policija je aretirala vodilnega tehnika Voreign Economic Administrationa Charlesa Margolisa, ki ga dolže, da se je pustil podkupiti pri uradni porajanjih glede nekih nakupov v Kaliforniji.

Zeneva, 4. sept. Iz Montevidea javljajo, da je urugvajski polkovnik Frisch energično protestiral proti nekemu komunističnemu govorniku v častniškem klubu in je izjavil, da izstopa iz kluba.

Hsingking, 4. sept. »Manishuria Daily News« piše v uvodniku, da držni nemška vojska v šahu s »svražnika, ki je številno močnejši od nje in poudarja, da dela čas za Nemčijo.

Ob alarmu takoj v zaklonišča

Uprava policije v Ljubljani, oddelek za protiletalsko zaščito opozarja prebivalstvo, da mora v primeru danačnega znaka za protiletalski alarm takoj zapustiti vse javne prostore in ceste in se nemudoma podati v najbližje zaklonišče. Osebe, ki ne bodo upoštevale obstoječih predpisov, bodo najstrožje kaznovane z denarno in zaporno kaznijo.

Gospodarstvo

Dolgovi Anglije v inozemstvu

Pred vojno je bila Anglija izrazita upniška država, ki je imela terjatve in naložbe v vseh delih sveta. V teku sedanje vojne pa se je položaj Anglije docela spremenil. Anglija je iz upniške države postala dolžniška država. Dolgovi Anglije v inozemstvu bodo, kakor to navaja londonski strokovni časopis »The Banker« do konca letošnjega leta narasli na 3 milijarde funtov.

Vzporedno s to zadolžitvijo nasproti inozemstvu so se v vojnih letih stalno zmanjšale angleške terjatve v inozemstvu. V teku leta 1940. je Anglija odprodala za 756 milijonov funtov naložb kapitala v inozemstvu (predvsem v obliki delnic in udeležb), naslednje leto je odprodala za nadaljnjih 797 milijonov funtov investicij, leta 1942. so znašale te odprodaje 635 milijonov, predlanskim 655 milijonov, letos pa računamo, da bodo dosegle 700 milijonov funtov. V petih letih so torej odprodaje investicij v inozemstvu narasle na 3 in pol milijarde funtov. Med novimi upniškimi državami za denarne terjatve v Angliji je stopila na prvo mesto Indija, ki ima sedaj nasproti Angliji že denarno terjatve 642 milijonov funtov. Terjatve Svobodne Irske znašajo 138 milijonov funtov, terjatve Egipta 196 milijonov. Avstralije in Novo Zelandije pa 105 milijonov funtov.

V teku vojnih let Indija plačala Angliji znatne zneske za odkup bivših angleških investicij v Indiji. Če se upoštevamo povečanje indijskih terjatev v Angliji od 60 na 642 milijonov funtov, tedaj vidimo, da je Anglija prejela od Indije za odprodane investicije in na posodo skupaj 940 milijonov funtov. Enak račun pokaže za Irsko znesek 74 milijonov funtov, za Kanado 337 milijonov, za Egipt 295 milijonov, za Avstralijo 55 milijonov, za Novo Zelandijo 24 milijonov, za Južno Afriko 36 milijonov funtov. Za financiranje vojne so torej omejene države prispevale 1,8 milijarde funtov. V gornjem računu pa ni upoštevan ogromen dolg, ki si ga je Anglija naložila nasproti Zedinjenim državam za dobave vojnega materiala.

GOSPODARSKE VESTI

Ameriški pritisk na Argentino. Med ukrepi, ki so jih Zednjene države izdale, da izvajajo gospodarski pritisk na Argentino, napovedujejo sedaj da bo v kratkem ustavljen uvoz argentinskega mesa v Zednjene države. Meso je, kakor znano, važen zvojni predmet Argentine. Nadalje poročajo, da Argentina ne more iz Zednjih držav pripeljati domov zlatih rezerv, ki so deponirane v Zednjih državah. Te zlate rezerve se cenijo na okrog 850 milijonov argentinskih pezov. Nekaj pošiljk je odšlo v Argentino sedaj pa je ameriško finančno ministrstvo izdalo pre-

Kazni za kršitev draginskih predpisov

Protidraginski odsek uprave policije v Ljubljani je zaradi prekršitve protidraginskih predpisov kaznoval v času od 1. do 31. avgusta t. l. naslednje:

Zaradi neoznačbe in v prodaje vina ter drugega blaga po neodobrenih ali pretrganih cenah:

Javornik Ivan, gostilničar, Skofljica 30, 1000 lir globe; Toni Franc, gostilničar, Rudnik 31, 1000 lir globe; Miklič Karel, hotelir, Cesta 800 let Ljubljane, 1000 lir in zaplenba; Kušar Vinko, privat. uradnik, Krekova ul. 7, 200 lir in zapl. 100 zavojčkov pralnega praška »Snežinka«; Gorkman Julijana, branjevka, Lepodvorska 3, 300 lir globe; Ziberna Marija, trgovka, Tržaška 5, 500 lir; Cros Karla, poslovodkinja, Herbersteinova 27, 500 lir; Mencinger Stefan, gostilničar, Smartniska 10, prijavljen drž. tožilstvu; Kožuh Marija, gospodinja, Brdnikova c. 22, 300 lir; Skrinjar Franciška, trg. s sadjem, Bohoričeva 28, 300 lir; Grošelj Marija, gostilničarka, Poljanska 7, 3000 lir; Turk Anton, gostilničar, Logatec št. 41, Škeri Ivan, trg. z vinom, Logatec 10; Verlič Ivan, trg. z vinom, Logatec 10 (prijavljen okr. glavarstvu v Logatcu); Benčina Marija, gostilničarka, Dev. M. v Polju 10, prijavljena okr. glav. v Ljubljani; Gabrenja Ivana, gostilničarka, Rakek 7, prijavljena okr. glav. v Logatcu; Turšič Anton, gostilničar, Vrhnika; Stržinar Jakob, gostilničar, D. M. v Polju; Drašler Drago, gostilničar, Vrhnika; Hren Franciška, gostilničarka, Verd 8; Gorjup Jože, trgovec, D. M. v Polju 116; Gradišek Danica, trgovka, Zalog 39, zaplenba 400 zav. »Snežinke«; Kromos Ivana, trgovka, Zalog 64 — vsi prijavljeni okr. glav. v Ljubljani; Svigelj Ivan, gostilničar, Logatec 14, prijavljen okr. glav. v Logatcu; Mihelj Jožef, perica, Florjanska 32, 1000 lir globe in zaplenba 13 kg praln. praška, Kordić Mate, gostilničar, Vrhnika, prijavljen okr. glav. v Ljubljani; Andolšek Stanislav, gostiln., Logatec 39, prijavljen okr. glav. v Logatcu; Murovec Marija, gostilničarka, Vrhnika; Jeršinovec Ivana, gostilničarka, Vrhnika; Stum Pavel, avtoprevoznik, Vrhnika — vsi prijavljeni okr. glav. v Ljubljani; Domicelj Maks, trgovec, Rakek 10, prijavljen okr. glav. v Logatcu; Kočevar Franc, gostilničar, Vrhnika, prijavljen okr. glav. v Ljubljani; Rus Josipina, branjevka, Zaloška cesta 51, 1000 lir globe; Putrih Anton, gostilničar, Dolenska c. 6, 500 lir globe; Majerčič Adalbert, trg. potnik, Mandelčeva 1, 500 lir; Dovč Lucija, hiš. posestnika, Stožice 13, 500 lir; Grčar Avgust, trgovec, D. M. v Polju, prijavljen okr. glav. v Ljubljani; Culberg Mira, branjevka, Kolodvorska 34, prijavljena državn. tožilstvu; Grögl Roman, profesor, Cesta v Rožno dolino 14, posvarjen; Košuta Josip, trgovec, Trst, 1000 lir globe; Vodič Stanislav, trgovec, Vegova ul. 8, 300 lir; Engelman Albin, trgovec, Tavčarjeva 1, 1000 lir; Pogacnik Amalija, trgovka, Cernetova 11, posvarjena; Kodrič Milan, delavec, Florjanska 34, 2000 lir globe; Ileršič Ludvik, trgovec, Rimska c. 13, 200 lir; Kopčič Jože, poštni uslužb., Tržaška c. 24, prijavljen drž. tožilstvu; Negode Ivan, gostilničar, Dol. Logatec, prijavljen okr. glav. v Logatcu; Hajrula Nurka, gospodinja, Pred Skofljo 15, 2000 lir globe; Menart Ivana, trgovka, Židovska 6, 500 lir; Koman Boris, poslovodja, Resljeva c. 3, posvarjen; Martinč Franja, trgovka, Dunajska c. 17, 1000 lir globe; Zanoškar Marija, branjevka, Rož. dol., Cesta II. 9, 500 lir; Rihter Richard, Trstenkova 3, priv. uradnik, 500 lir; Zupančič Franja, gospodinja, Zavoglj 4, prijavljena okr. glav. v Ljubljani; Planinšek Ivana, gospodinja, Mandelčeva 15, 1000 lir globe; Kregar Dora, trgovka, Vodniškova c. 277,

povod za izvoz argentinskega zlata V blagovnem prometu z Zedinjenimi državami je Argentna v zadnjih letih zabeležila visoko aktivno bilanco, ki je nastal zaradi tega, ker Zednjene države ne morejo Argentini dobavljati potrebnih surovin in industrijskih izdelkov. Leta 1942. je znašal argentinski uvoz v Zednjene države 400 milijonov pezov, lani pa se je skril na 180 milijonov pezov; medtem ko se je argentinski izvoz v Zednjene države gibal v obeh letih na vsi okrog 500 milijonov pezov.

Rastoči pomen kovine tantala. V vojni se je znatno povečala uporaba plemenite kovine tantala, in sicer tako v radijski stroki kakor tudi pri izdelovanju raketnega orožja. V tej zvezi poročajo, da so na Japonskem odkrili velika ležišča tantala rude, ki se že s pridom izkoriščajo. Tantal je že leta 1802 odkril švedski kemik Ekeberg, vendar mu ni uspelo kovine pridobiti v čistem stanju, in to navzile dolgele prizadevanjem. Ker ni mogel doseči tega cilja, čeprav je bil tik pred njim, je kovino imenoval tantal (po Tantalu, zavrnem sinu bogov, ki je imel pred seboj sadeže, ni pa mogel z njimi ušestiti glad). Ekebergovemu učenecu Berzeliusu je leta 1824 uspelo pridobiti črn prah, ki je vseboval 60% tantala. Nemški kemik Rose je 22 let pozneje dokazal, da gre tu za dve kovini, in sicer za tantal in še za neko drugo kovino, ki jo je imenoval niob (Niob je bila hči Tantara). Šele 100 let po Ekebergovem odkritju je francoskemu kemiku Moissanu uspelo pridobiti kovinski tantal, ki pa je vseboval še mnogo ogljika, tako da se praktično ni dal uporabljati. Naslednje leto pa je tudi ta nedostatek odstranil nemški kemik von Bolton, ki je v laboratorijih tvrdke Siemens et Halske pridobil docela čisto kovino tantal. Čisti tantal je pokazal odlične lastnosti. Zlasti važna je okolnost, da se topi tantal šele pri temperaturi 2850 gradov Celzija, kakor tudi lastnost, da se lahko brez težav obdeluje in oblikuje. Kovino so najprej pričeli uporabljati za izdelovanje žarnic, in sicer predvsem zaradi tega, ker se stopi šele pri izredno visoki temperaturi in ker se da predelati v najtanjšo žico. Danes se tantal v ta namen ne uporablja več, ker ga je izpodrinil volfram. Pri normalnih temperaturah do 100 gradov Celzija je tantal odporen proti skoro vsem kislinam, zato se iz te kovine izdelujejo naprave, v katerih se kuhata solna in žvepna kislina. Nadalje uporabljajo tantal pri izdelovanju umetne svilne (v kopeli žvepne kisline), pa tudi v elektrotehniki za izdelovanje usmerjevalcev električnega toka in aparatov za visokofrekvenčno tehniko. Uporablja se končno v zobotehniki, za izdelovanje kirurških instrumentov, nerjavečega jekla itd. Največ tantala so doslej pridobivali v toplinehah kontrore rude, ker je ta kovina pogosto primešana kositrju. Iz same tantale rude pa pridobivajo kovino v Avstraliji srednji Afriki, na Koreji in v Celjabinjsku ob Uralu.

2000 lir; Bajda Jera, gospodinja, Stepanja vas, 1000 lir globe.

Zaradi tihotapstva mesa in prodaje na črni borzi:

Hrovat Vinko, Rakek, zaplenba 16,50 kg svinjine; Rus Anton, Kočevje, zaplenba 24,50 kg teletine; Seme Jožef, Stična, zaplenba 12,30 kg govedine; Jagodič Franc, mes. mojster, Karunova 5, prijavljen drž. tožilstvu; Boc Franc, žel. mizar, Hrastje 17, 1500 lir globe, zaplenba 40 kg teletine; Neznani lastnik, zaplenba 16 kg teletine; Banko Helena, gostilničarka, Smartniska 3, 500 lir globe, zaplenba 7,50 kg govedine, 6,75 kg svinjine, 3 kg teletine; Krušič Servator, šofer, Costova ul. 5, 1000 lir globe, zaplenba 30,50 kg svinjine in 13,20 kg masti; Jamnik Anton, posestnik, Dobropolje, 1000 lir globe, zaplenba 19 kg teletine.

Zaradi potrebe gostov z mesom ob prepovedanih dneh:

Mazi Josipina, restavratorka, Dol. Logatec, prijavljena ogr. glav. v Logatcu; Mihečič Franciška, gostilničarka, Vnanje gorice, 1000 lir globe.

Zaradi neprijave živine Prevodu:

Globob Marija, gospodinja, Tugomerjeva 19, 200 lir globe.

Zaradi nedovoljenega uvoza hrambe, nakupa in prodaje racioniranega blaga:

Dovč Marija, gospodinja, Ježica 9, zaplenba 46 kg krompirja; Pintar Ivana, gospodinja, Koseze 43, posvarjena, zaplenba 40 kg pšen. moke; Novak Marija, gospodinja, Stari trg 17, 500 lir globe, zaplenba 14 kg kvasa; Frbežar Ivan, Veliko Lašče št. 33, zaplenba 33 kilogramov pšen. moke; Urbanec Stanislav, skladiščnik, Dunajska c., zaplenba 3 vreče soli, prijavljen drž. tožilstvu; Debevec Jožef, branjevka, Tolminska ul. 15, 300 lir globe, zaplenba 79 jajc; Zajc Franc, šofer, Vrhnika, zaplenba 50 kg soli, prijavljen drž. tožilstvu; Vojnovič Tomo, industrijec, Tržaška c. 4, 1000 lir globe; Marinko Jera, posestnica, Zun. gorice 17, 500 lir globe; Bartolj Jože, Grosuplje, zaplenba 20 kg ržene moke.

Zaradi pretirane zaračunavanja zadržanja:

Pavlin Ivan, čevlj. mojster, Parmova 38, 500 lir globe.

Zaradi neupravičenega prejema živiliških in tobačnih nakaznic:

Ložič Marija, zasebnica, Gledališka 2, prijavljena drž. tožilstvu; Lutman Josipina, priv. uradnica, Medvedova 14-III, 1000 lir globe.

Zaradi nedovoljenega ali predpisom neustreznega izdelovanja mila:

Mehle Franc, mes. mojster, Zaloška c. 43, 2000 lir globe; Bitenc M., ind., Dev. M. v Polju, prijavljen drž. tožilstvu.

Zaradi prodaje zelenjave izven tržnega prostora:

Požnel Franciška, gospodinja, Ižanska c. 39; Dimnik Marija, pos. hiš, Obrije 10; Srša Franciška, gospodinja, Obrije 6; Zavanšek Apolonija, gospodinja, Tomačevce 25; Slatnik Jožef, gospodinja, Stranska ul. 7, prijavljene mest. poglavarstvu v Ljubljani.

Zaradi odtegnitve sadja, zelenjave in drugega blaga javni prodaji:

Zevnik Katarina, branjevka, Ciril-Metodova 41; Bonša Ivana, lastnica mlekarne, Ciril-Metodova 69; Korsika Franja, Vrtača 3, trgovka, prijavljene drž. tožilstvu; Podobnik Franc, trgovec, Rudnik št. 123, zaplenba 200 kg »Snežinke« in 2 zavoja vžigalnice; Babšek Cecilija, Branjevka, Gospodiska ul. 3, posvarjena; Urnaker Marija, delavka, Sp. Kačija 38, posvarjena.

Zaradi tihotapstva in prodaje saharina:

Lozar Alfred, vrtnar, Gosposka ul. 9, zaplenba 126 papirnath vreč saharina, prijavljen finančni direkciji.

Od vseh nekdanjih strank je v OF samo „partija“

V borbi proti komunizmu se je doslej premalo podčrtavala značilna dejstva, da skušajo komunisti prikazovati svojo OF kot predstavništvo vsega slovenskega ljudstva, v kateri naj bi bile po svojih merodajnih ljudeh zastopane vse naše nekdanje politične stranke, med tem ko istočasno m strankama. V to protislovje prihajajo komunisti zato, ker bi radi pred inozemstvom in pred domačimi omahljivci prikazali OF kot »vsenarodno gibanje«, ki ni ni

pa bi radi dejansko samo svoji »partiji« zagotovili vso oblast in uničili vse drugo, kar jim je ali bi jim lahko bilo v napot pri izvajanju revolucije in diktature. Komunisti dobro vedo, da z odkritim obrazom ne morejo uspeti.

To nasprotje so skušali komunisti premostiti na ta način, da so nekatere posamične, nesolične in splošno odepke bivših političnih strank smešno povlečevali in jih prikazovali kot »vodilne osebnosti« te ali one nekdanje stranke. Kdor je povzročil pozna nekdanje slovensko politično življenje, ta ve, da so vse res vodilne osebnosti naših bivših strank ostale izven OF in na poslednem načelnem protikomunističnem stališču in da tiste dve ali tri nestanovitne osebe, ki so verale svojo usodo na komunistično revolucijo, se ji udinjajoč stavile na razpolago in katerim komunisti iz prozornih razlogov ustvarjajo politični »renome«, niso imele poprej v svojih takratnih strankah nikoli kakere odločilnega, kaj še vodilnega položaja. V želji in prizadevanju, da bi prespešili nepoučeno inozemstvo in tudi domače navneže, da namreč OF ni komunistična, le v tej komunistični stiski glede bivših pomembnejših političnih osebnosti naredil trenutno »kariero« vsak bivši politik, ki se je pridružil OF, pa naj je prej igral še tako malo pomembno vlogo ali se je celo močno izpostavil v službi bivših »diktatorskih režimov«, katere komunisti sicer tako hudo napadajo.

Kar velja za OF glede slovenskih krajev, velja tudi za »AVNOJ« (Brozov »parlament«) glede ostalega ozemlja b vse Jugoslavije. Niti na Hrvaškem, niti v Srbiji

se ni pridržil komunistični revoluciji prav nobeden vodilni in resen politik katerekoli nekdanje pomembnejše politične stranke. Programi vseh teh strank so bili načelno nezdržljivi s političnimi, družabnimi in gospodarskimi težnjami komunistov in njih terorističnimi revolucionarnimi meodami. Nobena teh strank zato ni niti kot celota, niti po svojem vodstvu nasešla sicer pretekli taktiki, s katero so jih skušali komunisti prepreči v voz svoje revolucije. Eina politična stranka, ki je res zastop na po svojem vodstvu v OF in AVNOJ-u, je komunistična partija.

Da je stvarnost bistveno drugačna, kakor je skušajo nasikati komunisti, izhaja iz njihovih številnih, neprestanih napadov na vse nekdanje slovenske, srbske in hrvaške politične stranke in njih bivša vodstva. V zadnjem času so n. pr. v »Slovenskem poročevalcu« ponovno hujo napadli bivšega predsednika HSS dr. Mečka zaradi njegove nekdanje in sedanje politike. Po poročilu tega komunističnega glasla naj bi neki samozvani »izv. šir. odbor« HSS, ki je zastopan v AVNOJ-u »zaraze« odločilno stališče do nazadnjaških in saboterskih elementov okoli Mečka. V istem listu napadajo komunisti tudi bivšega predsednika nekdanje jugoslovanske in celodemokratske stranke dr. Topoloviča, kateremu tudi očitajo »saboterstvo« in »reakcionarstvo«.

Ti napadi na nekdanje jugoslovanske politične stranke in njihove vodilne predstavnike so kaj malo v skladu s st. in mi trditvami komunistov, da so v njih tab. zastopane vse te stranke po svojih nekdanjih predstavnikih. V popolnem nasprotju so tudi z njihovimi napori, da bi prikazali nepomembne devterje iz teh nekdanjih strank za važne osebnosti in z njihovo pomočjo dokazovali, da so te stranke vključene v njihovo družino. Ronica, ki jo vidi in jo mora priznati vsakdo, je samo ta: na eni strani so komunisti, na drugi pa vse slovensko ljudstvo, ki ne sledi na nazorske ali politične razlike, komunistem načelno odklanja, ker je nezdržljiv z našim narodnim izročilom, našim duhom, našimi moralnimi pojmi in vsem načinom našega življenja.

Indija ni le zadeva Angležev

Izjava predsednika indijske lige v Zedinjenih državah

Stockholm, 4. sept. V zvezi s presenetljivimi razkritji ameriškega posebnega poslanika Williama Philippsa o britanski nesposobnosti v Indiji, s katero se je Washington tako uspešno in s poudarkom zadržal v Indiji, je podal po Reuterjevi vesti predsednik indijske lige v Zedinjenih državah Sirdar Singh v javni izjavi nadaljnje podrobnosti. V tej izjavi zahteva Singh, da se prav tako objavi poročilo ameriškega polkovnika Johnsona o Indiji in nujno zahteva ukinitve britanske cenzure, Singh poudarja nato, da so mu britanske oblasti med njegovim zadnjim bivanjem v Indiji preprečile sestanek z Gandhijem in Nehrujem, čeprav je bilo zanj že sploh težko ustvariti si sliko o položaju v Indiji, ki naj bi ustrezalo presojanju s stališča Indijca.

Objavo Philippsovega poročila, je dejal Singh nadalje, bodo pozdravili vsi, ki so zainteresirani na pravični rešitvi indijskega vprašanja. Poročila, ki jih je prejela indijska liga, kažejo, da je Philipps zbral

vse važne podatke in da je s tem napravil koristno in važno delo. Poročilo potrjuje naziranje, da ima britanska politika v Indiji, ki preprečuje politično rešitev, slabe posledice za vojno. »Kakor je liga zvedela,« pravi nato izjava, dobesedno, »je imel Philipps na svojem povratku iz Indije razgovor s Churchillom, v katerem je pojasnil svoje stališče. S pristojnega mesta smo zvedeli, da se je Churchill trdovratno branil pogledati resnici in obraz. Philipps je tudi izrazil, da Anglija sama ni pripravljena polvezeti ukrepov, ki naj bi zadelo rešili. Nedavno odklonitev Gandhijeve ponudbe za rešitev indijskega vprašanja to stališče potrjuje. Dejstvo, da so preprečili objavo Philippsovega poročila o Indiji, in da angleška vlada zatira razširjenje ostalih severnoameriških mnenj o tej zadevi, je zelo vzemirljivo, vendar bo nemogoče, da Indijci ne bo zvedeli za občutke ne nazore Američanov«. Ob koncu poudarja Singh, da je zelo važno spoznanje, da Indija ni zgolj zadeva Angležev.

Churchillova »vzpodbudna poslanica«

Milan, 3. sept. Churchillova »vzpodbudna poslanica« italijanskemu narodu je svarilo, kakor poudarja republikanska radio, ooldajna postaja vsem onim, ki imajo še kakršne koli iluzije glede angleškega zadržanja napram Italiji. Churchill se je razumljivo vzdržal sporočiti Italijanom določbe premirja z dne 3. septembra. Zato ostaja trdno nezvremenljivo dejstvo, da so ostala ta grozovita določila v veljavi in da je s tem izbrisana vsaka možnost življenja vrednega obstoja. »Vzpodbudna poslanica« je čistična potrditev britanskega svetohlinstva, ki prihaja razen tega od moča, ki je pustil uničiti stotine brezbrambnih in nedolžnih in je prišel sedaj v Italijo, da bi se osebo prepričal, kako točno so bila izvršena njegova povelja. Če je hotel Churchill razložiti veliko bečo v »osvoboje« Italiji, z nemškimi razrušitvami, misli italijanski narod, ki so mu »osvoboditelji« uničili njegova mesta in vasi, o tem povsem drugače.

Ne pobirajte polnilnih peres!

Pri letalskem napadu na Borovnico so angloameriški teroristi odmetavali tudi eksplozivna polnilna peresa. Če takemu peresu odbije kapico, vedno v rokah eksplozivna. Učinek eksplozije je precejšen,

Kronika

* Nov odlikovanec z briljanti. Führer je 31. avgusta odlikoval z briljanti k hrastovemu listu z meči na viteškem križu železnega križa generala oklopnih čet Herman Balck, poveljnika neke oklopne armade. General Balck je 19. nemški vojak, ki je prejel najvišje odlikovanje. Star je 51 let, doma iz Gdanska in se je junsko boril že v prvi svetovni vojni. Pred 5 leti je bil major pri vrhovnem poveljstvu. Na čelu oklopne armade se je neštokrat uveljavil na vzhodni fronti in je v znatni meri pripomogel, da se je na nekem važnem težišču fronta ustalila. — Meče k hrastovemu listu viteškega križa pa je prejel kot 90. vojak nemške vojske generalni polkovnik SS Pavel Hauser, poveljnik neke armade.

* Odlikovanje s hrastovim listom z meči k viteškemu križu generalnega polkovnika von Greima, vrhovnega poveljnika nekega letalskega zbora na vzhodu, pomeni istočasno Führerjevo priznanje za odlični doprinos, ki so ga izvedli letalski oddelki in enice protiletalskega topništva letalskega zbora v zadnjih težkih tednih pri obrambi močnega sovjetskega nalava na srednjem osek vzhodnega bojišča.

* V Budimpešti bodo zaprli bare, variete in slične zabavne lokale. V vseh javnih lokalih je prepovedana godba. Delovne sile, ki so postale na ta način proste, bodo uporabljene za vojaška važna dela.

Bibliofilska tombola

Objavljamo cene za knjige, ki so izšle v založbi, ali prirediteljske pomoči:

Knjige ljudske izdaje: Cvet in sad 40 lir, Oljki 25 lir, En starček je živel 40 lir, Anekdoti 40 lir, Po živalskem svetu 50 lir. Knjige bibliofilske izdaje, nenumerične (numerični izdaji imajo ceno v oklepajih): Cvet in sad 60 lir (100), Oljki 40 lir (70), Na vakanke 60 lir (100), Sonetni venec 70 lir (100), Zbornik Z. P. 200 lir (250), Šali: Spev rodni zemlji 30 lir (50). Prirejene nenumerične: Velikojna: Otroci 60 lir, Jenkovi zbrani spisi 80 lir, Simčič: Prebujenje 100 lir, Cankar v risbi 125 lir.

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Po daljšem bolehanju je umrla ga. Amalija Perkonova roj. Rojc. K večernemu počitku jo bodo spremenili v torek ob 17. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Dotrpel je zobohent g. Ivo Gogala. Pogreb blagoga pokojnika bo v torek ob 15. iz kapele sv. Petra na Zalah k Sv. Križu. — Za vedno je zapustila svoje ga. Marija Kovačičeva roj. Jamnik. Na zadnji poti jo bodo spremenili v torek ob pol 15. z Zal, kapelica sv. Andreja, na pokopališču k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— Lastovke se poslavljajo. Že nekaj časa so se zbirale naše vesele in ljubeznive, vedno prijetno žvrgoleče krilate prijateljice. Šhajale so se kljub vročim sončnim dnevom na žicah in se spretale v velikih jatah. Mladi rod je že dovolj dorasel, da se je lahko zadnje čase polizkušal v daljšem poletovanju. Treba je zanesljive preizkušnje, saj čaka lastovke dolga pot v toplejša kraja. Tja v notranjo Afriko in v južno Azijo se čez zimo presele naše lastovke, nekatere vrste se selijo celo v Indijo, Brazilijo in Južno Afriko. Lastovka je pri večini kulturnih narodov najbolj priljubljena, že v starem bajoslovju je imela svojo vlogo. Od nekdaj je veljala spomladaj za znanilko sreče. Vsaka poštna hiša rada vidi gozditi lastovke pod svojo streho, saj je stara vera, da tja, kjer domuje lastovka, ne treščijo strele. Ko se na jesen zbirajo lastovke k odletu, nas prevzame rahla ožostnost. Zavedamo se, da gre leto naglo h kraju, nikoli pa ne vemo, kaj nam prinese teletski zmski čas. Ali tudi lastovkam se na dolgem poletu stavi na pot mnoge ovire. Zlasti na obnemoglo jate prežijo neumljeni plenilci, ki lastovke ne cenijo drugače kakor kot poslastico na mizi. Zato je lastovk vedno manj, škoda pa je od leta do leta večja.

u— Na drž. klasični gimnaziji v Ljubljani bodo sprejemni izpiti za I. razred srednjih šol dne 11. t. m. od 8. dalje v III. nadstropju nove uršulinske gimnazije v Šubičevi ulici št. 1. — Prošnje je treba kolkovati s kolkom za 6 lir, jim priložiti spričevali 4, razreda ljudske šole in rojstni list ter jih oddati ravnateljstvu v pisarni v II. nadstropju dne 9. t. m. od 9. do 11. — Ravnateljstvo.

u— Glasbena akademija in Srednja glasbena šola (sprejemni izpiti in vpisovanje). Kdor želi biti sprejet na Glasbeno akademijo ali Srednjo glasbeno šolo mora predložiti v rektoratu predpisano kolkovano prijavo za pristupitev k sprejemnemu izpitu. Tiskovine se daje v pisarni Glasbene akademije (Gospiska ulica 8). Prijave se sprejemajo do 10. septembra. Sprejemni izpiti na obeh zavodih bodo v času od 10. do 15. septembra. Učenci, ki zamudijo brez nujnega razloga normalni rok, smejo polagati sprejemni izpit le na osnovi posebne prošnje (čl. 23. in 51. Ur. o umet. šolah) in po vplačilu posebne takse. Vpisovanje za oba zavoda se vrši v roku od 15. do 30. septembra. Začetek pouka na obeh zavodih 1. oktobra. Naknadni vpisi so mogoči le na osnovi kolkovane prošnje in plačila posebne takse.

u— Ravnateljstvo I. ženske realne gimnazije v Ljubljani sporoča, da se bodo vršili jesenski izpiti na zavodu, in sicer: sprejemni izpiti za I. razred 11.—12. septembra. Razredni, razredni popravni, višji in nižji tečajni izpiti, dopolnilni in privatni izpiti od 18. do 30. septembra po razporedu, objavljenem na razglasni deski v Lichtenurnovem zavodu. — Vpisovanje učenec za šolsko leto 1944—45 bo od 2.—6. oktobra po razporedu, ki bo pravčasno nabit na razglasni deski. Ravnateljstvo opozarja, da se nobena učenka ne bo mogla vpisati brez potrebnih listih kot so davčna potrdila, zadnje šolsko spričevalo, prepis invalidskega potrdila za učenke-hčerke invalidov in potrdila župnišča o rojstvu 5—6 in 7 ali več otrok, kjer pride v poštev. Učenke staršev s 7 ali več otroki ne potrebujejo davčnega potrdila. — Višja šolska oblast je tudi za šolsko leto 1944/45 dovolila I. klas. razred. V ta razred naj se vpišejo le deklice, ki so lahko učijo jeziko in imajo primerno veselje do latinščine (in grščine).

u— Ravnateljstvo II. moške realne gimnazije v Ljubljani-Rakovnik sporoča: Dne 9. septembra od 8. do 12. bo ravnateljstvo sprejemalo prijave za polaganje sprejemnega izpita za I. gimnazijski razred; 11. t. m.

od 8. dalje bodo sprejemni izpiti za I. razred; 13. t. m. bodo popravni izpiti, od 15. t. m. dalje pa privatni izpiti. Razpored izpitov je objavljen na razglasni deski na hodniku šolskih prostorov v Salezijanskem zavodu. Vpisovanje rednih učencev za šolsko leto 1944—45 bo od 2.—6. oktobra; podrobnosti bodo pravčasno objavljene v časopisu in na razglasni deski. Za vpis bo moral prinesiti vsak učenec davčno potrdilo, oziroma družinsko polo domačega župnega urada, če je bilo v družini rojenih 5 ali več otrok; lanske leto spričevalo, oziroma spričevalo o nižjem tečajnem izpitu; učenci, ki pridejo z drugih gimnazij, morajo prinesiti tudi krstni list. Ravnateljstvo opozarja učence in njih starše, naj te priloge pravčasno preskrbe, ker se brez njih ne bo mogel vpisati noben učenec.

u— Gluhonemnica v Ljubljani sporoča staršem gluhonemih otrok, da naj pripeljejo svoje otroke v dne od 15. do 20. septembra t. l. v zavod. S seboj naj prinesejo poleg obleke in perila tudi zimsko obleko, vse zaznamovano s polnim otrokovim imenom. Starši naj ne pozabijo dati otrokom s seboj copat. V istih dneh bo gluhonemnica sprejemala tudi gluhoneme otroke-novince. Starši teh otrok naj prinesejo s seboj poleg obleke in perila tudi otrokov rojstni list, domovnico, izkaz o premoženju in prošnjo naslovljeno na ravnateljstvo gluhonemnice. Starši, prosite takoj za potna dovoljenja, da boste z gojenci pravčasno prispeli v Ljubljano. Sprejeti bodo v zavod tudi oni višji gojenci, ki iz kateregakoli vzroka lanske leto niso mogli priti v zavod.

u— Vpisovanje v šolo Glasbene Matice je še danes, v torek in jutri, v sredo, dopoldne. Popoldne ob 15. naj se zbera vsi gojenci, ki so se vpisali za klavir, v Hubadovi dvorani, da zvedo, h kateremu strokovnemu učitelju so dodeljeni, nakar gredo v njegovo učno sobo da se sporazumno določijo urnik. Gojenci za violino naj pridejo ob 16. v Hubadovo dvorano, za vse ostale predmete pa ob pol 17. Vpisovanje je dnevno od 8. do 12. in od 15. do 17.

u— Kujačičeve podobe naših krajev. Občinstvo, ki se zanima za likovno umetnost opozarjamo, naj si ogleda zanimive in pestre podobe naše ožje domovine, ki jih razstavlja mladi beogradskega slikar g. Kujačič v prehodni nebotičnici v dveh izločenih oknih znanega ljubljanskega umetnostnega salona A. Kosa Obširnejše poročilo o slikarju in njegovih razstavljenih delih izide v našem listu prihodnje dni.

u— Vodstvo »Korepetitorja« sporoča, da se bo pouk za vse razrede gimnazije in ljudske šole pričel dne 11. t. m. Ob sodelovanju dijakov uspeh ne more izostati. Informacije dnevno od 9. do 12., Mestni trg 17 I. Telefon 37-67.

u— Ukradena kolesa. Policijska uprava je v zadnjem tednu prejela tri prijave o ukradenih kolesih. Na Vodnikovem trgu je neznanec odjedal na škodo Apolonije Pogacarjeve ženske kolo znamke »Torpedo« s tov. št. 06.624 in evid. št. 206.229. Kolo je vredno 6.000 lir. V nedeljo 27. avgusta je bilo ukradeno Karlu Grudnu v Beljaški ulici moško kolo, znamke Standard s tov. št. 78.802 in evid. št. 239.224, vredno 6.000 lir. V sredo 30. t. m. pa je bil ukraden Leopold Petelin, ki mu je nekdo v Kolodvorski ulici odjedal moško črno pleškano kolo znamke »Prior« s tov. št. 533.140 in evid. št. 2720, vredno 8.000 lir.

Iz Novega mesta

Protikomunistično predavanje. V četrtek, 24. avgusta, je bilo v dvorani Prosvetnega doma tretje protikomunistično predavanje za uradništvo in druge javne namence. Predavanje je bilo dobro obiskano. Govoril je ravnatelj meščanske šole g. Žargaj Tomo, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče, posebno še prosta g. Česina, g. komisarja dr. Vrnika Marksa, gimnazijskega ravnatelja g. Dolencana Ivana ter opisal v jedrnatih besedah razmerje komunistične nauka do človeka in poti za doseg njegove sreče. Obsojil je materializem. Ker komunizem ne dela s človekom, kakršen je, ampak s fingiranim človekom, s takim, kot bi naj bil, ne more zmagati. Ko je omenil še praktične pripombe k svojim izjavam, je med glasnim odobravanjem zapustil oder.

Kaznovana presestnost. Poročili smo že o nepremišljenem dejanju 18 letnega Čelčiča Franca, iz Regerčev vasi pri Novem mestu. Njegov mlajši brat Anton je našel nerazpokoeno mino in jo dal na zahtevo svojemu bratu Francu, ki jo je skušal odvit, misleč, da ni več nevarna, saj je bila že vsa zarjavela. Toda 20 letna Slavka Gril ga je svarila, naj se nikar ne igra, ker so se že večkrat zgodile nesreče s

podobnimi stvarmi. France pa je objestno zaklical: »Majduš, da jo bom vrgel, ker se uješa.« Besedam je sledilo dejanje. Mino je vrgel dekletu pred noge, da je s strašnim pokom eksplodirala ter ranila Gril Slavko in Stefanijo, Strašer Danijelo in Čelčič Antona. Ranjence so odpeljali v bolnišnico, fanta pa v zapore. Te dni je stal pred sodnikom poedincem dr. Znidarjem Antonom in skesano vse priznal. Po zaslišanju pri se je ugotovilo, da je France že prej dvakrat metal podobne eksplozive, seveda ne na ljudi. Priče so se odpovedale odškodnini. Po ugotovitvi teh dejstev je drž. tožilec Trumpaž Aleksander predlagal kazen 4 mesecev strogega zapor. Branilec dr. Bučar Jože je prosil za mlo kazen z ozirom na to, da je fant vse skesano priznal in obljubil, da ne bo nikdar več storil kaj podobnega. Sodnik mu je prisodil kazen 1 meseca. Fant je kazen sprejel.

Z Gorenjskega

Navodila za točno vojno zapolnitve so prispela, pravi »Kärntner Zeitung« in nadaljuje: Tisoči novih moči se usmerjajo v oboroževalno industrijo. Marsikdo ima še predsodek in se vprašuje: Kako bom pa to napravil? Zlasti ženske so izprva še malo boječe na poti v tovarno. Toda kmalu se ne navadijo. Kajti nikdo ni pri novem nenavajenem delu nahuiljen, marveč tudi po tovarnah viala pravo nemško delovno tovarništvo in dobi vsakdo potrebna navodila. Obratna vodstva in posamezni sodelavci v oddelkih imajo srce na pravem mestu in potrebno presojo, da postavijo novinca tja, kamor spada po svojih duševnih in telesnih sposobnostih.

Na koroško mladino je Oberbaurführer Rauter naslovil v povodu državnega apela HJ letnika 1928 poseben poziv, v katerem pravi, da bo državni zbor letnika 1928 vlek 6. vojnega leta. Večni vzornik nemške mladine je vojni prostovoljec Adolf Hitler. Vse njegovo življenje in njegova borba sta ravnočrtno nadaljevanje pohoda, ki ga je začel, ko se je prostovoljno prijavil v nemško vojsko. Za koroško Hitlerjevo mladost velja torej ob pričetku 6. vojnega leta bolj kakor kdaj koli geslo: vojno prostovoljstvo!

Veliko zborovanje je bilo v nedeljo dopoldne na trgu Adolfa Hitlerja v Piberku. Med drugimi je govoril deželni kmetijski vodja. Prirejena je bila tudi velika razstava koroškega kmetijstva, ki bo na ogled še prihodnjo soboto in nedeljo. Predvajali so filme o skrbi za prehrano v Nemčiji.

Odlikovanje koroških prostovoljcev. Dne 3. septembra bo povišal štabni vodja za koroško polročje višji krdelni poveljnik Rauter prostovoljce iz vrst Hitlerjeve mladine. Odlikovani mladenci bodo nosili kot znak priznanja rdečo progno na ramenu.

Iz Trsta

Nakaznice za dobavo obleke. Za nakaznice za obleke je treba vložiti posebno prošnjo na pristojen občinski urad na posebnih tiskovinah. Prošnje je treba izpolniti tako, da je treba v prvem delu tiskovine označiti prošilcev priimek, ime, očetovstvo, datum in številko osebne izkaznice z naslovom. Prošilec delodajalec mora pripisati potrdilo o znesku plače. Prošnjo podpisajo družinski gospodar. Pri dobavi obleke imajo prednost delavci, prisilni priseljenci, ponesrečenci, novoporočenci in novorojenčki. Prošnje za tkanine in obleke naj se omejijo na najnujnejše z ozirom na prosiilceve poklicne potrebe. Pretirane zahteve bodo vržene v koš, prav tako tudi prošnje z nepopolnimi ali neresničnimi podatki.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 72-letna Antonija Terana, Ivan Flego, 65 letni Matevž Frank, 66 letni Peter Erat, 79 letna Marija Flego, Marija Fabjančič, 86 letna Klementina Strasky, 72 letna Ana Petrosina, 75 letna Ivanka Pregelj, 82 letna Ivanka Zluban vdova Turk, 80 letna Antonija Simonovič vdova Kokolo, 32 letna Tulijsa Kosa, 78 letni Rudolf Zilč, 39 letna Julijana Mut-Brusa, 80 letna Alojzija Fusar vdova Coronini, 57 letni Peter Stamol, 61 letna Antonija Kolar, 56 letna Angela Cotič, 77 letni Jožef Medin, 46 letni Jožef Furlan in 79 letna Boneta Santin.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu delavec Natal Flego in gospodinja Libera Prinčič, zasebnik Vladimir Zorman in gospodinja Dionila Bortoleto, uradnik Anton Lenar in gospodinja Stela Davaglia, uradnik Oktavij Rogotič in gospodinja Henrika Šveglj, zasebnik Peter Cosulich in gospodinja Hermina Quintavalle, natakter Hektor

Sever in jug sta se spoprijela Zmagal je sever in pobelil planine — Vihar je napravil precej škode po vrtovih in njivah

Ljubljana, 4. septembra.

Dasi smo pričakovali, da nam bo september prinesel nekaj potrebne moče, vendar nismo mislili, da bo dež padal ob tako burni spremeljavi. Že okoli 9. dopoldne se je večeraj južna stran neboskiona popolnoma pooblačila in oddaljeno grmenje je naznanjalo, da se vali naravnost nad Ljubljansko kotlino nevihta. Okoli 10. so jo uvedli močni sunki juga, ki v prvem hipu niso napravili posebnih škod.

Šele ko se je jugu uprl sever in sta se spoprijela, je nastal pravi bojni metež. Voda je lila izpod neba curkoma in naenkrat so bile ceste preplavljene, ker ni mogla dovolj naglo odtekat. Viharja sta se po volji poigravala z vsem, kar jima je bilo dosegljivo. Metala sta s streh okoli, lomila drevesa — posebno so zopet trpele mlade platane v Zvezdi, ki jih je vihar nekaj izrval in polomil —, trgala z akacij in kostanjev veje, otresala sadno drevje, da je sadje padalo kakor toča. Izredno škodo je neurje napravilo po vrtovih in njivah. Pred silovitostjo viharja so popustile vse izpostavljene fitozolove preklje in danes leže izruvane ali polomljene po vsej ljubljanski okolici. Silno je trpela kruzna in sončnice, ki jih je zelo polomilo. Ajdo je vihar pri-

tisnil ob tla, prav tako pa je močan dež razcefral mnogo nežne povrtnine.

Odpor juga ni trajal dolgo. Pri drugem naluju je že gospodaril sever. Ko se je za trenutek dvignila zavesa s Kamniških planin, so bile gore zasnežene. Hlad je naglo vdiral v dolino in proti večeru je bilo tako hladno, da so se na ulicah pojavili ljubljanci in ljubljankice v plaščih. Dež je dobro spral ceste in odnesel vse prah, ki nas je zadnje dneve že dušil. Zemlje pa ni posebno zalilo. Moča je segla komaj dva prsta pod površino, tako da bi bilo potrebno še nekaj mirnejšega dežja, da bi bilo dovolj namočeno.

Proti večeru je zopet nekaj časa deževalo, nato pa se je na obzorju pokazala rahla mavrica. Planine so se vnovič razkazovale v novem oblaku, naznanjajoč konec poletne vročine in naglo bližanje jeseni. Barograf v Zvezdi je v nedeljo ob uri orkana zabeležil zanimive vjuge, popoldne pa se je stanje barografa spet izboljšalo. Izredno velika je bila razlika v temperaturi. Od 39 stopinj Celzija je živo srebro padlo v 24 urah kar na 19 stop. C. V nedeljo zvečer je bilo že kar mrzlo. Gotovo je tako nenadna izprememba marsikomu nakopala prehlad.

Baldinelli in zasebnica Marija Filipič, mornar Ivan Boškin in šivilja Alma Batagelj.

Izropano stanovanje. Drzni zlikovci so se vtihotali v stanovanje 55-letne Anunčije Mattiussi v Petronjjevi ulici 1. ter ji odnesli okrog 40 ruh, 20 brisač, 6 parov moških volnenih hlač ter razno perilo, obleke in čevlje, nadalje 5 kg sladkorja, več porcelanskih krožnikov in nad 9.000 lir gotovine. Skupna škoda je nad 80.000 lir. Tržaška policija poizveduje za zlikovci.

Iz Gorice

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Gorici 81letna gospodinja Karolina Resen-Ghitler, 70letna gospodinja Katarina Lasič, vdova Furlan, 45letni trgovec Andrej Jevčič, 62letna postrežnica Ana Kodernac, vdova Kovačič, 66letna gospodinja Jožefina Zuzič vdova Sokol, 66letna gospodinja Marija Boškin vdova Vecchiott, 36letna Julija Samueli, 66letni kurjač Anton Peternel, 11letni Danijel Uršič, 17letni kmetovalec Ivan Bandera in 74letna gospodinja Marija Terezija Fabris.

Himen. Poročili so se te dni v Gorici tapetnik Lionel Ušaj in gospodinja Erma Zasoni, mizar Pavel Širok in gospodinja Ljudmila Lapajna, kmetovalec Jožef Perla in gospodinja Jožefina Todisico.

Ljudsko gibanje v Gorici. Dne 27. in 28. avgusta sta bili v Gorici 2 rojstvi, 6 smrtnih primerov in 2 poroki. Dne 26. avgusta 1 rojstvo in 4 smrtni primeri. Pretekli teden 12 rojstev, 18 smrtnih primerov in 2 poroki.

Deček je utonil v jezeru. V Krminu se je pripetila usodna smrtna nesreča. 16letni Gverin Zuljan iz Krmina se je pognal v tamošnje jezero v ulici Pradis. Pri tem ga je verjetno prišla slabost in je utonil. Naslednjega dne so krminski gasilci potegnili njegovo truplo iz jezera.

Skoraj bi bila utonila, Ida Famin, televnistka v podgorški tkačnici, se je slaba časa v Suki. Močno stisla in je potegnila proti serdini Soče. Pričela je klicati na pomoč. Ustvarila je veliko strah, da je utonila a njo v vodo in jo v zadnjem hipu rešil.

Nezgodje v mestu in okolici. Mali G. Simčič iz Kala nad Kanalom si je med igro orezajl levo nogo. — Ponesrečil se je 52letni Avgust Provi iz ulice Kolonja 28. — 45letni zidar Evarist Bon iz Mr rara je padel z zidarskega odra in obelžal z zlomljeno levo nogo. — Med kopanjem v Soči si je poškodovala desno nogo 30letna Albina Komel iz Solkana. — 43letni kovač Marij Pecorari iz Ferrare si je pri padcu zlomil levo nogo. — 40letni Ivan Sartori iz Romansa je padel z voza, naloženega s krmom in obelžal s številnimi poškodbami. Ponesrečenci se zdravijo v goriški bolnišnici, kamor se je zatepla tudi Ida Tomini iz ulice Formica 44, ki je v prepriju z neko sosedo dobila več bunk.

Zlato ural je izgubila na Travniku gđ. Vanda Coledani. Oškodovana je za nad 20.000 lir.

Vse krađe. 59 letnemu upokojencu Francu Meroliju iz Ločnika je izmaknil drzen zlikovec listnoco z nekaj gotovine, osebno izkaznico in tobačno ter železniško

nakaznico. S kolesom se je peljal v Gorico naznanit oblastvu tatvino. Kolo je pustil pred poslopjem. Ko se je vrnil, ga ni bilo več. Oškodovan je za 3500 lir. — Listnica je bila ukradena tudi 19 letnemu Jožetu Gisotu iz ulice Sv. Gabrijeja 31. — 8 kokaš so oimeli iz kurnika 36 letne Angele Rutli iz Manzonijske ulice 17. — Električarju Brunu Ziferju so odjedali kolo, ki ga je bil pustil pred svojim stanovanjem v Svetogorski ulici 78. Zlaj prstan je izgnil 26 letni gospodinj Silvi Uršičevi iz Mirna. Oškodovana je za 9000 lir. V nekem goriškem zaklonišču je bila okradena 42letna šivilja Marcela Pertot iz Slovenca pri Moši. Drzen zlikovec ji je izmaknil poleg 600 lir tudi tobačno nakaznico in dokumente.

Okoliški kmetovalec je doživel roparski napad. 65 letni kmetovalec Anton Nerdin iz Ločnika se je vračal s kolesom domov. Ustavili so ga neznanec in ga prislili s samokresom, da jim je izročil 1500 lir in dokumente.

Beleznica

KOLEDAR:

Torek, 5. septembra; Lavrencij.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Mafica: Nedožna grešnica

Kino Sloga: Lahko dekle.

Kino Union: Friedmann Bach.

DEŽURNE LFKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjtin trg 5; Deuklanjskič Dia, Gosposvetska 4; Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 21. do 5. ure.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

TOREK, 5. SEPTEMBRA

7.00—7.10 Poročila v nemščini 7.10 do 7.45 Jutranji pozdrav, vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini 7.45—9.00 Prenos osrednjega nemškega sporeda 9.00—9.10 Poročila v nemščini 12.00—12.30 Opoldanski koncert 12.30—12.45 Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda 12.45 do 14.00 Prenos osrednjega nemškega sporeda: Glasba za premor 14.00—14.15 Poročila v nemščini 14.15—15.00 Prenos osr. nemškega sporeda: Od dveh do treh, glasben meh 17.00—17.15 Poročila v nemščini in slovenščini 17.15—18.30 Prenos osrednjega nemškega sporeda: Popoldansko kratkočasje 18.30—18.45 Pregled sportnih dogodkov (nemško in slovensko) 18.45—19.00 Zdravniška ura, dr. Bonač Ivan: Od bacilov do zdravja 19.00—19.30 Slovenska ljudska oddaja 19.30—19.45 Poročila v slovenščini 19.45—20.00 Aktualno predavanje (prenos) 20.00—20.15 Poročila v nemščini 20.15—20.45 Na klavirju igra Anton Trost 20.45—21.00 Glasbena medigra 21.00 do 22.00 Dunaj pozdravlja Ljubljano 22.00 do 22.15 Poročila v nemščini in napoved sporeda 22.15—23.00 Plesni orkester vodi M. Vodopivec 23.00—24.00 Prenos osrednjega nemškega sporeda.

Dnevnik študenta Ambroža

Ceterin: Sedim v prijetnohladni senci idiličnega »Tičistana«, pod pokroviteljsko razpetimi vejami visokega, lepega drevesa, in mislim nanjo.

Bo prišla? Bo slišala tajni klic mojega koprnečega srca?

Blažen mir kraljuje v tem blagoslovljenem kotičku.

Človeški glas ne moti svečane tišine.

Drobni ščinkavci skakljajo pred mano in čakajo, kdaj jim bom vrgel zrnja ali vsaj drobtin.

Zdaj pa zdaj se pripodi Muki, črnorepa udomačena ververica.

Skoči k meni na klop in me gleda z začudenimi očmi.

»Kje imaš orehe? Si danes pozabil na me?«

Skozi grmičevje se smehljajo rumenka-stozelene livade, ki izdihavajo opojno sladki vonj posušenega sena.

Leto je dozorelo!

Kdaj bom dozorel jaz?

Tesno mi je v duši ob misli na bodočnost...

Tedaj pa zagledam že od daleč njen dobro znani voziček.

Kraljica prihaja!

Slišala je moj klic!

Prvič sem jo danes nagovoril:

»Gospa Zvezdana!«

Nasmehnila se je in rekla:

»Dve besedi — dve neresnici!... Vede, da še nisem gospa... pa tudi ne Zvezdana.«

Odrevenel sem od začudenja.

In glej, izkušnjavca, peklenskega odpolansca!

Ja že tu in tu mi grohota na ušesa:

»Kaj pa njen zlati rudnik v Aljaski? Ta pravljica bo pa tretja neresnica.«

Pogled mi zdrtne na Milenco, ki z lopetico grebe po belem pesku.

Razumela je moje nemo vprašanje.

»Ni moj!... Punčica ima lepšo in bogatejšo mamico.«

»Čudovita umetnica ste!« sem šepetaje lomil besede.

SPORT

Sportno obeležje

Zdravi narodi so obenem tudi najjači v oboroženem spopadu

»Kakšen čuden narod,« je vzdihnil neki perzijski vojskovođa, ki je s svojo vojsko prisel v Termopile in so mu izvidniki prinesli vest, da so Grki že v največjem miru zbrani v Olimpiji in se navdušujejo nad uspehi tamkaj se boreče mladine. Grki so sicer vedeli, da se jim bliža sovražnik, toda kljub temu jim niti na misel ni prišlo, da bi bili zaradi njegove bližine prekinili olimpijsko slavo. Tamkaj so se jeklenili borci v medsebojni sportni borbi, tamkaj so prejemali najboljši sinovi Grčije sportne nagrade. Vsem je bilo znano, s kakšno silo prihaja sovražnikova armada in kako usodne posledice bi utegnili prinesiti vojaški poraz, toda v Olimpiji so v neznanjanem navdušenju zaključili olimpijske prireditve. Potem so vsi za orožje sposobni moške stare Helade zagrabili za orožje in odšli v boj proti Perzijcem, številno mnogo šibkejši, toda kmalu je perzijski vojskovođa dobil spoznal vojaškega čulnega naroda. Pozneje nekdo je menda izjavil, da je domel zaupanje Grkov v telesno vzgojo in pomen olimpijskih prireditev.

Telesna vzgoja pri starih Grkih je bila prav za prav identična s sposobnostjo za borbo. Tek, skok in rokoborba so bile glavne vrste tekmovalnega v petoboj. Teč, skakati, metati orožje in spuštati se v borbo od blizu, to je moral znati vsak vojak starih časov. Kaj je bilo bolj na dlani, kakor da so Grki svojo mladino vzgajali v teh vrlinah in tudi iz državnih srečstev mnogo žrtvovali za tako vzgojo mladega rodu.

Tudi strelna orožja moderne dobe niso mnogo spremenila osnovnih pogojev za uspešno udeleževanje vojakov. Moderna orožja so vsekar precej težja mnogo težja, je tudi prtljaga, pohodi na daljave pa so ostali približno tako naporni kakor včasih. Vojak mora včasih neč in dan prebiti brez spanca, ležati na prostem prav tako kakor oni bojevniki iz starega veka, kljub dežju in viharju ter kljub ledu in snegu in mora tudi sicer prenašati enake zapreke kakor tedaj. Človek današnjih dni od malena ni vzgojen tako, kakor so bili stari Grki. Življenje v mestih in civilizacija sploh sta ga pričeli mnogega udobiti in odtrgali od narave. Njegove prirojene vrline so se deloma izgubile in samo sport jih lahko vrne v prvotno obliko. Sportno udeleževanje je v svojem jedru priprava za vojaško službo. Vse, kar utrjuje in krepi, se najbolj vidno izpolnjuje v sportu. Zdrav narod je obenem najbolj sposoben za obrambo in najmočnejši med njimi pripada tudi končna zmaga. Takšen je zakon narave.

Izmed vseh sportnih disciplin sta se do zdaj v modernih vojskah pokazala kot najbolj praktična smučanje in plavanje. Ne samo vojak tehničnega oddelka mora znati plavati, temveč sploh vsak vojak si mora znati, če pride v takšno situacijo, pomagati v vodi. Vojna v gorah je brez vojske na smučeh skoraj nemogoča. Plavanje se je v okoliščinah lahko naučiti v najkrajšem času, vsaj za prvo silo, za smučanje pa je treba daljšega in vztrajnejšega teženja. Kdor hoče kot smučar poseči v vojaško akcijo, se mora za takšen posel pripraviti več tednov ali tudi mesecev.

Vojaška volstva vseh modernih armad so spoznala te koristne strani: smučarskega in plavalnega sporta in so ukrenila potrebno, da prihajata oba tudi njim v dobro. Iz majhnih skupin gorskih oddelkov so nastale močne enote, opremljene za zimsko vojno, ki leto za letoom vztrajajo na svojih postojankah v najbolj neprijetnih pokrajinah z večnim ledom in snegom. V tem pogledu je najbolj znana ona skupina nemške oborožene sile, ki je na visokem severu pod vodstvom popularnega, zdaj že pokojnega generalnega polkovnika Dietla ves čas vojne s Sovjeti vztrajala in brala sovražniku z vzhoda pristop na evropski svet po neizmenljivih planjavah Laponske. Kakšne napore morajo prenašati ti vojaki, si lahko predstavljamo samo, če pomislimo, da morajo dnevno prestružati na desetine kilometrov in pri temperaturah od 30 do 40 stopinj pod ničlo vztrajati v neizprosnih borbi z najbolj zagrizanim sovražnikom. Kljub temu je tudi ta del fronte slej ko prej ostal neomajen, predvsem po zaslugi žilavih vojakov smučarjev, ki so svoje prve vrline dobili v sportu. Kar velja za te vojaške v snegu in ledu, velja za druge vrste oboroženih sil v borbah na morju in v zraku, kjer so se prav tako najbolj izkazali tisoči in tisoči mladih ljudi, ki so svoje najboljšie šole črpali iz pridobitev in izkustev na sportnih terenih.

Bach je vrzel disk preko 49 m. Letošnji najboljši nemški met disk je atlet Bach popravil za 2 in pol metra, in sicer do 49,02 m. Dalje je dosegel tudi viden uspeh v metu krogle, ko jo je zalučal 15,14 m ter se uvrstil na drugo mesto med nemškimi metali v tej disciplini.

Arne Andersson je premagal Gundarja Haegga. Najboljša svetovna dolgočrpaša Šveda Arne Andersson in Gundar Haegg sta se spoprijela v stockholmskem olimpijskem stadionu v teku na 2000 m. Dosedanji svetovni rekord na tej progi je branil Gundar Haegg s časom 5:11,8. To pot je bil boljši Andersson v času 5:12,6, Haegg pa je nekoliko zaostal ter prišel na cilj kot drugi v 5:13,2.

Concordia — hrvatski lahkoatletski prvak med moštv. V tekmovalju moštev za državno prvenstvo v NDH je zmagala zagrebška Concordia, na drugem mestu pa je HASK. Znani član Concordie dr. Buračević je pretekel 110 m čez zapreke v dobrem času 15,2 sekunde.

Dobri švicarski atleti. V tekmovalju v Bernu so dosegli nekateri atleti odlične rezultate. Hofstätter je dosegel v skoku s palico mednarodno znamko, in sicer natančno 4,00 m ter s tem postavil nov švicarski državni rekord. Fritz Schwab je potreboval v hoji na 5000 m 21:54,4. Znana atletinja Gretl Bolliger je vrzla disk 34,42 metra, kar je tudi nov državni rekord.

Mlado Jutro

Mara Tavčarjeva:

Répoštev

II. DEL

Gospod iz gore se je jezen vrnil v svoj podzemski dom in dolgo časa ni bilo ničesar slišati o njem, končno je pozabil na princezo in žentev ter se mu je zopet zahotelo po soncu in ljudeh. Odpravil se je na pot in se lepega dne vlegel pod drevo ob potoku. Opazil je ženo, ki je smukala listje raz grmov in ga palagala v košaro, da bi z njim krnila svoje gozde. Okrog nje je bilo pet otrok in najmlajši je kričal in jo motil pri delu. Dobra mati je otroka pomirjevala, toda ko le vse njene lepe besede niso pomagale, je nevoljna zaklicala:

»Répoštev, pridi in odpelji s seboj tega sitnega dečka!«

V hipu je stal pred njo gorski duh ko črn ogljar.

»Tukaj sem,« je rekel, »kaj hočeš, žena?«

»O, nič, nič,« je odgovorila prestrašena mati, ker je takoj vedela, kdo stoji pred njo. »Poklicala sem te, da bi otroka pomiril, toda zdaj ne potrebujem več tvoje pomoči.«

»Ali se misliš iz mene norčevati? Dečka bom vzel s seboj,« je zakričal Répoštev in stegnil umazano roko proti otroku.

Mati je sunila proč črno roko in rekla:

»Za vse na svetu ti otroka ne dam,« in skrilila kričala za svoj hrbet.

Repotev je bila vsčj materina ljubezen in prijazen ji je govoril:

»Ne boj se me, žena, dober sem. Daj mi sina in pri meni bo postal bogat človek. Ti imaš vendar dosti otrok, kaj se bo pozna- la, ako mi enega odstopiš.«

»Ne! Dokler bodo moje roke lahko de- lale, bom sama skrbela zanje.«

»Ali nimaš moža?« je vprašal Répoštev.

»Seveda ga imam, stekleno posodo pro- daja. Na Češkem jo kupi in v Šleziji pro- da.«

»Tako-tako,« je odvrnil gorski duh, »in upam, da je tako priden in skrben kakor si ti.«

»Motiš se,« je vzdihnila žena, »sicer se zelo potrudim, da dobro zaslužim, toda svoje grošnje trdo trdi v pesti in ne prispeva prav ničesar za družino in dom.«

»Torej je tvoj mož skopuh. Le počaka naj, mu bom že zagodel...« in ob teh besedah je ogljar zginil.

Žena je optrla koš na ramena in šla z otroci domov. Nakrmila je goze, skuhalo večerjo, molila z otroci večerno molitev in legla z njimi k počitku. Ko se je zjutraj zbudila, je šla v hlev h kozam in klenila, ko je našla vse goze mrtve na tleh.

»O, kaj uboga žena!« je tožila. »Kaj bom počela?« in božala mrtve živali, ob katerih je zapazila svetlikanje. Sklonila se je in pobrala svetlo stvar. Spoznala je, da ima v roki cekin. Pogledala je pod jasli in našla kup zlatnikov. Vedela je, da je Repotev spremenil listje v cekine. Vzkliknila je:

»To bo moj mož vesel, ko bo videl to bogastvo! Toda ne,« je pomislila, »če mu denar pokažem, ga bo obdržal za sebe in njegova družina bo še nadalje stradala.«

V predpasnik je naložila cekine in jih nesla k županu, da bi on to zadevo uredil.

Medtem je njen mož Jurij težko nosil koš na rami s stekleno posodo na goro in ko je prišel na vrh, je odložil breme in se vsedel pod drevo, da bi se odpočil. Premišljeval je, koliko bo imel dobička in govoril sam s seboj:

»Moja žena in otroci ne bodo dobili prav nič. S tem zaslužkom si bom kupil osla, ki mi bo nosil krošnjo, da se ne bom več tako mučil ob prehodu čez to gorovje.«

Komaj je to zgovoril, je švignil mimo njegovega koša Répoštev v obliki močnega vetra, prevrnil koš, da se je vsa posoda

strla, in veter je črepinje raznesel na vse strani.

»Malopridnež, podli Repotev!« je kričal krošnjar, gorski duh pa je zginil z zaničljivim smehom.

Jurij se je s praznim košem žalosten vrnil domov in povedal ženi o škodi, katero mu je napravil Repotev.

»Žena,« je rekel mož, »zdaj mi drugega ne kaže, kakor da vse goze prodam in krošnjanje znova začnem.«

Žena se je gromko zasmejala in rekla:

»V hlevu so vse goze mrtve. Vse di se in dobro naj ti tekne pojedina, ki sem jo pripravila tebi, sebi in otrokom. Od samih dobrot se miza kar šibi.«

Ko je Jurij to slišal, se je prijel za glavo in kričal:

»Oj, kakšna nesreča! Vsa moja steklena posoda je uničena, goze so mrtve in žena je znorela!«

V tem je stopil župan v hišo in rekel:

»Jurij, pismo imam za tebe. Brat tvoje žene je umrl in njej je zapustil svoje premoženje, toda denarja ne boš dobil ti v roko zato, ker si skopuh, pač pa bo pri meni in ga bom dal tvoj ženi, kadar ga bo potrebovala in kolikor ga bo hotela iz blagajne. Ali razumeš?«

Jurij je stal kakor okamenel in ko se je nekoliko zavedel nepričakovane sreče v nesreči, je objel otroke in ženo in trdno obljubil, da bo postal čisto drug človek. Svoji obljubi in dani besedi je ostal zvest. Repotev pa je varoval dom in družino spreobrnjenega krošnjarja Jurija, kateremu sta dva osla vozila stekleni tovor čez kralje- stvo gorskega duha Repoteva.

(Dalje sledi)

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako oesedo L. —30, za drž. in prov. takso —60, za da- janje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 7.— Za žentev in dopisovanje je plačati za vsako besedo L. 1.—, za vse druge oglase L. —60 za be- sedo, za drž. in prov. takso —60, za da- janje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 16.—

Priporočamo

našim ocenjenim oglaševalcem, naj ogla- se za nedeljsko »Jutro« oddajo v glasnem od- delku »Jutra« že v petek do 18. ure, ker je iz tehničnih razlogov čisto nemogoče uvrstiti v nedeljsko »Jutro« tiste oglase, ki so oddani v naši poslovalnici šele v soboto dopoldne.

Strobo
KUHARICO
ki samostojno kuha in oprav- la tudi druga hišna dela, — sprejema k manjši, boljši dru- žini, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29090-1a

POSTREZNIČO
od 7. do 3. ure pop. sprej- mem tujci. Dobra plača in hrana. Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29090-1a

Prodaj
ZOBJE
beli in zdravi! Dentamin zobna pasta, dobi se v vseh drogerijah. — Dro- gerija Emona Iv. Kanc, Ljubljana, nebotičnik, 22655-6

LI
ste poravnali naročnino?

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION Telefon 22-21
Odlomki iz življenja nadebnega, to- da nesrečnega sina velikega mojstra nesmrtni muzike J. S. Bacha

Friedemann Bach
Gustav Grindgens, Camilla Horn, Wolf Liebenheim, Leny Marenbach
Predstave ob 17. in 19.15 uri

KINO MATICA Telefon 22-41
Velezabavna kmečka burka z Joem Stoeckelom v glavni vlogi

Nedolžna grešnica
Predstave: ob 16. in 19. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
Willy Fritsch in Friedl Czepa v zabavni komediji

Lahko dekile
Sodelujejo: Rene Deltgen, Paul Kemp in drugi odlični umetniki
Predstave ob 16. in 19. uri

PEGE IN LISAJ
Vam zanesljivo odstrani Alba krema, — Drogerija KANC, Zidovska ulica 1, 22394-6

PLAŠČ ZA KOLO
proslam. Zg. Siska, Peterov- va 6, 29057-6

KAUC-BLAGO
odločeno, 2 kosa po 2 m, malo nabljeno, predvajo, prodam, Oglod od 13. do 14.30, Naslov v ogl. odd. Ju- tra, 29056-6

GOZDERJE
dške, nove, št. 31 in 33— prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29053-6

OTROSKI TRICKEL
popolnoma nov, eleganten, s lesenim okvirjem, prodam za 2000 lir, Zaloska 7-II, Jesno, 29052-6

ZLOJIVO POSTELO
kompletno in 5 m gungava lineola, prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29056-6

SPORTNI VOZICEK
kompletno s stacionarnim stanju, prodam, Oglod od 12. do 13. ure, Prizakova 10-II, 29056-6

ZENSKI PLAŠČ
žen. zimski, predvajo, bla- go, dam za pročitnost ali prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29053-6

MOSKO OBLEKO
voleno, sivo in najfinjšega prečnega blaga, prodam za 2000 lir, in tenini povrniki, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29054-6

VOLNO
odšeno za prejo, finice in odš. prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29058-6

GOZARICE
damske, št. 38, lepo volno- no obličko za 2-3 letno punč- ko, sportu kosum, predvajo, roznato svilu na krilo in ob- leko, rjavo blago 1,60 m, povrniki, uporbeni tudi za kosum, prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29073-6

8 m KOTENINE
rjava, in blago za noške, crnje, prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29076-6

HRUSKE
prevratne, zamenjan za krom- pir, Naslov v ogl. odd. Ju- tra, 29074-6

RADIOAPARAT
krošen, z magneton očesom, prodam, Radioglas, Tomička ulica 16, 29078-6

DEZNI PLAŠČ
predvajo, nov in 2 otroški perlini, novi, do 5 let, pro- dam, Naslov v ogl. odd. Ju- tra, 29077-6

PRODAM
2 reklamni tabli, 1 važno vi- sečo, Naslov v ogl. odd. Ju- tra, 29087-6

JAHALNE HLACE
nove, žimke jopice, oboje nuzeno, prima predvajo bi- go, prodam, Costa 800 la, Ljublj. 66, 29088-6

PREPROGO
perzijska, večja, prodam, Ogle- dati samo dopoldne, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29089-6

SLASČICARJI POZORI!
Prodam jelenovo sol, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29081-6

OTROŠKE GOZARICE
št. 36, prodam, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29091-6

OLIVETTI
nov pisalni stroj, moderna iz- delava in stalni stroj, nov, pogrevljiv, prodam, Pomade- na ogl. odd. Jut- ra, 29092-6

STARE PODKVE
večje številu, skupno prodam J. Puhnik, konjska mesarija, Opusarska cesta 38, v bližini bloka, 29093-6

BERNARDINE
7 letov stare, moške pra- ške, petelina in piško, leto- staro, majhne pasme in dva- leghora peteline pocieni pro- dam, Opusarska c. 38, v bliž- ni bloka, 29094-6

PRASICE
6 tednov stare, prodam, Dobe- se v Jarish št. 2 občina Ja- žica, 29097-6

PRODAM:
damske ševlje št. 38, imita- cija katke kože, z visoko pe- to, solidne, malo nabljene; otroško stajico, močno, nezlo- ljivo; visoko lesno stojalo za elektr. svetilko z mizico in z žic, ogrojenim; pločevinsto pa- ravan, črna lakirna, Oglod od 8. do 10. ur, wak dan, Naslov v ogl. odd. Jut- ra, 29099-6

STOJEČE BLAGAJNO
trgovsko pisarniško, prostor- no, v kmeti izdelavi, tovar- niško preloščeno, ognjvarno s 400 m tesnenjem, prodam, Interesni naj, pošljite svoj naslov na ogl. odd. Jut- ra, 29100-6

Kupim
DAMSKI PLAŠČ
za večje postavo, najraje sport- no dobro ohranjen, kupm Na- slov v ogl. odd. Jut- ra, 29073-7

STANOVANJE
ENO- ALI DVOSOBNO IŠČEM PROTI DOBREMU PLACILU IN DOBRI NAGRADI V NARAVI
Ponudbe pod »Samo dve mirni osebi na oglašni oddelek »Jutra«. J-1396-I

STEKLENICE
različnih vrst, kupujemo. Dobro plačamo. Na Vašo željo jih prevzamemo na dom. B. Guštin, Vodni- kov trg 2, J-318-N-7

KUPIM
vsakovrstne knjige za last- no knjižnico. Ponudbe z navedbo knjig in cen na ogl. odd. Jut- ra pod »Bibli- ofie«. 22833-7

LJUBLJANSKI ZVON
tudi posamezne knjige, ku- pim. Ponudbe na ogl. odd. Jut- ra pod »Ljubljanski Zvon«. 22834-7

ZNAMKE
kompletno zbirko ali posa- mezne partije, tudi preko- moške in pokrajinske ku- pim. Ponudbe na ogl. odd. Jut- ra pod »Znamke«. 22835-7

DAMSKO KOLO
dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jut- ra pod »Dobro ohranjeno«. 22837-7

RJUHE, KAPNE
in blazinske prevlečke ter druge posteljno kupuje stalno Hinko Privšek, Ko- lodvorska 7, 22747-7

ZNAMKE
vselej ko jnosel, serijo, »ab- jeno, v prvemstan stanju, kupim, tako. Naslov v ogle- nem odd. Jut- ra, 29070-7

V najem
TRGOVSKI LOKAL
v zvezi s pisarno, ali stan- no v zvezi s skladiščem, v središču mesta, iščem za ta- koj. Posredovalci dobro na- grajeni, Hinko Privšek, Ko- lodvorska 7, 22761-17

Stanovanja
STANOVANJE
vrtov bloka, najraje na Ha- škovi c. ali v Rudniku, 150m. Lahko tudi saba s številni- kom. Ponudbe na ogl. odd. Jut- ra pod »Stano- vanje«. 29069-21a

Soba odda
LEPO SOBO
s sončarjem, kopalnico, sončno, v strogem centru oddam. Na- slov v ogl. odd. Jut- ra, 29101-23

Razno
VOLNENO JOPICO
svetločeno, s kratkimi rokavi in norveškimi vzorcom, cen- zena v soboto popoldne od Celovške ceste 125 do Gasli- cke ceste, Poštenega najdiš- tja, prosim, da jo opla proti nagradi vsak dan v času od 11. do 3. ure pop. Naslov: Celovška cesta 125-III, 29099-37

ZATEKEL SE JE
mlad, belotrn pes, Nabija se Celovška 126-III, desno, 29099-37

NAJDIŠČE
dve 4. razredne prosim, da vr- de k njima v salona Biserka, Dalmatinska 10, 29098-37

PROŠNJE
za potovanja, nabavo racionalnih predmetov, posredovanja in vse informacije vam oskrbi komercialna pisarna Zaje Lojze, Gledališka ulica št. 7

IZGUBILA SEM
osebno legitimacijo na ime Ambroz Alojzija, Triglavca 9, Poštenega najdišča prosim, da jo vrne na naslov Ambroz Alojzija, Pučjeva 15, proti nagradi, 29097-37

100.000 LIR
kapitala položim v dobro vpe- ljan obrat ali trgovino. Po- drobne ponudbe na ogl. odd. Jut- ra pod »Gospodstva«. 29073-37

DAMSKO URICO
sem izgubila od prodam do Sv. Krištofa, Prosim, vrniti v ogl. odd. Jut- ra, 29074-37

IZGUBIL SEM
3 karkazice za krompir na cesti Škofje in Maistrovo, 11, poštem najdišči naj jih vrne proti nagradi v ogl. odd. Ju- tra, 29071-37

NALIVNO PERO
(dolg spomin) sem izgubil po- poti Dunajska—Ljubljanska železnica. Najdišči naj ga vrne proti visoki nagradi v Tobačni ul. 30, 29080-37

NAOCNIKE
sem izgubila od Ulice 3. ma- ja do Vodnikovskega trga. Po- štema najdišča napredam, da jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37

IZGUBILA SEM
Mafasto obličko od Zaloške c. do Miklošičeve v soboto od 10. do 11. ure pop. najbi, naj jih vrne proti nagradi na ogl. odd. Jut- ra, 29092-37